

STUDIJU KVALITĀTES KOMISIJA

izveidota saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11.decembra noteikumiem Nr.795
„Studiju programmu licencēšanas noteikumi”

Nodibinājums „Akadēmiskās informācijas centrs”

juridiskā adrese Valņu iela 2, Rīga LV-1050

Rīgā

2024. gada 7. augustā

Nr. 2024/21-A

LĒMUMS

par studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu akreditāciju

Studiju kvalitātes komisija (turpmāk – Kvalitātes komisija) 2024. gada 7.augustā ir izskatījusi sabiedrības ar ierobežotu atbildību “**BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA**”, izglītības iestādes reģ. Nr. 3394800009, juridiskā adrese: Valērijas Seiles iela 4, Rīga, LV-1003 (turpmāk – Akadēmija) 2024. gada 16. maija iesniegumu, tam pievienotos dokumentus, ekspertu kopīgo atzinumu, kā arī citu Akadēmijas studiju virziena “Sociālā labklājība” un tam atbilstošo studiju programmu akreditācijas ietvaros iegūto informāciju un

konstatē:

[1] Nodibinājums „Akadēmiskās informācijas centrs” (turpmāk – Centrs) ar Akadēmiju ir noslēdzis līgumu¹ par Akadēmijas studiju virziena “Sociālā labklājība” (akreditēts līdz 2019.gada 8.maijam, akreditācijas termiņš atbilstoši Augstskolu likuma pārejas noteikumu 48.punktam pagarināts līdz 2022.gada 31.decembrim, turpmāk – Virziens), un tam atbilstošo studiju programmu: profesionālās bakalaura studiju programmas “Sociālais darbs”, kods Latvijas izglītības klasifikācijā 42762 (turpmāk – bakalaura programma) un profesionālās maģistra studiju programmas “Sociālais darbs”, kods Latvijas izglītības klasifikācijā 47762 (turpmāk – maģistra programma) novērtēšanas procesa organizēšanu atbilstoši normatīvajam regulējumam².

[2] Centrs 2024. gada 4. martā ir saņēmis novērtēšanas ekspertu grupas kopīgo atzinumu (turpmāk – Atzinums), kurā norādīts, ka:

[2.1] Virziens daļēji atbilst MK noteikumu Nr. 793 15.2.-15.3. apakšpunktā noteiktajai prasībai, bet neatbilst MK noteikumu Nr. 793 15.1. un 15.4.apakšpunktā noteiktajai prasībai³.

Vienlaikus eksperti ir norādījuši Akadēmijai īstenojamās īstermiņa (trūkumu novēršanas) un ilgtermiņa (pilnveidošanas) rekomendācijas⁴;

[2.2] Eksperti par Virzienam atbilstošajām studiju programmām secina⁵, ka bakalaura programma daļēji atbilst MK noteikumu Nr.793 16.2.-16.3. apakšpunktā noteiktajai prasībai un neatbilst MK noteikumu Nr.793 16.1.apakšpunktā noteiktajai prasībai, un netiek vērtēta atbilstoši MK

¹ Centra un Akadēmijas 2023. gada 1. marta līgums Nr. 8.6-2023/11-034 “Par studiju virziena un atbilstošo studiju programmu novērtēšanu”

² Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 793) IV nodaļa, Centra 2019. gada 23. septembrī apstiprinātā metodika “Studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas metodika”, Centra 2019. gada 4. martā apstiprinātās vadlīnijas “Studiju virziena pašnovērtējuma ziņojuma izstrādes vadlīnijas” un Centra 2019. gada 4. martā apstiprinātās vadlīnijas “Studiju virziena novērtēšanas ekspertu grupas kopīgā atzinuma izstrādes vadlīnijas”

³ Atzinuma I daļas 1.1. – 1.6. nodaļa, 3. – 33. lp., III daļa, 69.-71.lp.

⁴ Atzinuma I daļas 1.7. nodaļa, 33.-34. lp.

⁵ Atzinuma II daļas 2.1.-2.5. nodaļa, 34. – 67. lp.

noteikumu Nr.793 16.4.apakšpunktā noteiktajai prasībai⁶, bet maģistra programma daļēji atbilst MK noteikumu Nr.793 16.3.apakšpunktā noteiktajai prasībai un neatbilst MK noteikumu Nr.793 16.1.-16.2. un 16.4.apakšpunktā noteiktajai prasībai.

Abas studiju programmas ir novērtētas ar vērtējumu “neapmierinoši”⁷;

Vienlaikus eksperti ir norādījuši Akadēmijai īstenojamās īstermiņa (trūkumu novēršanas) un ilgtermiņa (pilnveidošanas) rekomendācijas minēto studiju programmu uzlabošanai⁸.

Centrs Atzinumu Akadēmijai ir nosūtījis elektroniski.

[3] Atbildot uz Centra pieprasījumu⁹ par iespējamiem normatīvo aktu pārkāpumiem, Izglītības kvalitātes valsts dienests (turpmāk – Dienests) ir sniedzis atbildi¹⁰, kurā norāda, ka 2023.gadā Dienests ir izskatījis vairākus iesniegumus (sūdzības) par Akadēmijas rīcību, turpinot īstenot licencētās studiju programmas neakreditētos studiju virzienos, tostarp Virzienā un secinājis, ka Akadēmija nav nodrošinājusi Augstskolu likuma 50.panta pirmās daļas 5.punktā noteiktās studējošo tiesības uz informācijas saņemšanu visos jautājumos, kas tieši saistīti ar viņu studijām un iespējamo karjeru, jo nav gūts apstiprinājums, ka Akadēmija atbilstoši studiju līgumos noteiktajam būtu informējusi studējošos par grozījumiem Virziena akreditācijas nosacījumos, publicējot informāciju par izmaiņām akadēmijas tīmekļa vietnē www.bsa.edu.lv. Attiecīgi vienlaikus kā faktiskajai situācijai neatbilstošs ir vērtējams akadēmijas tīmekļa vietnē www.bsa.edu.lv norādītais, ka akadēmija „(..) nodrošina akreditētās Latvijas Republikā un atzītās visā pasaulē studiju programmas”.

Tāpat Dienests ir izskatījis vairākas sūdzības, t.sk., konstatējis, ka Akadēmija imatrikulējusi studējošo, lai gan viņš nebija izpildījis visus uzņemšanas nosacījumus, kā arī secinājis, ka Akadēmijai jāpilnveido iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma, tādēļ ka konstatētas pretrunas starp Akadēmijas nolikumā par studijām noteikto un konkrēta studējošā studiju kartē ierakstītajām ziņām par Akadēmijas veiktajām darbībām. Tāpat izskatītas vairākas sūdzības 2022.gadā, taču par pārkāpumiem informācija neapstiprinājās.

[4] Centrs 2024. gada 16. maijā tīmekļvietnē <https://eplatforma.aika.lv> ir saņēmis Akadēmijas iesniegumu¹¹ (turpmāk – Akreditācijas iesniegums), kurā lūgts akreditēt Virzienu un tam atbilstošās studiju programmas. Precizētais Akreditācijas iesniegums iesniegts 2024. gada 13. jūlijā¹².

[5] Kvalitātes komisija, 2024. gada 7. augusta sēdē izvērtējot dokumentus par Virziena un tam atbilstošo studiju programmu akreditāciju, uzklusot Akadēmijas pārstāvju viedokli,

secina:

[5.1] Akadēmijas darbībā Dienests ir konstatējis (lēmuma 3.punkts) izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpumus un devis rīkojumus to novēršanai, t.sk., par studējošo informēšanu par turpmākajām studiju iespējām un maldinošas informācijas nenorādīšanu Akadēmijas tīmekļvietnē, kas saistās ar Virziena akreditācijas termiņa notecēšanu. Tāpat konstatēts, ka Akadēmijai ir jāpilnveido iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma, kas ņemts vērā, vērtējot Virziena atbilstību MK noteikumu Nr.793 15.1.apakšpunktā noteiktajai prasībai (lēmuma

⁶ Īsā cikla un pirmā cikla studiju programmas nevērtē atbilstoši MK noteikumu Nr.793 16.4.apakšpunktā noteiktajai prasībai

⁷ MK noteikumu Nr. 793 17.4. apakšpunkts, Atzinuma II daļas 2.5. nodaļa, 52., 68.lp.III daļa, 69.-71. lp.

⁸ Atzinuma II daļas 2.6. nodaļa, 52., 68.lp.

⁹ Centra 2023. gada 10. augusta vēstule Nr.2023/4.2-091 “Informācijas pieprasījums par normatīvo aktu pārkāpumiem”

¹⁰ Dienesta 2023. gada 19. decembra vēstule Nr. 4ud-04e/1682 “Par Sabiedrību ar ierobežotu atbildību „BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA””

¹¹ Akadēmijas 2024. gada 16. maija iesniegums b/n “Iesniegums Studiju virziena “Sociālā labklājība” akreditācijai”

¹² Akadēmijas 2024. gada 13. jūlija iesniegums Nr.VT_24/1912 “Iesniegums Studiju virziena “Sociālā labklājība” akreditācijai”

5.2.apakšpunkts). Kopumā Kvalitātes komisija secina, ka Dienests Akadēmijas rīcībā nav konstatējis tāda rakstura pārkāpumus, kas paši par sevi varētu tikt vērtēti kā tādi normatīvo aktu pārkāpumi Akadēmijas darbībā, kuru dēļ, neņemot vērā Virziena un studiju programmu vērtējumus, Kvalitātes komisijai būtu pamats atteikt Virziena akreditāciju.

[5.2] Kvalitātes komisija secina, ka divas no Virzienam izvirzītajām prasībām ir novērtētas ar vērtējumu “daļēji atbilst”, bet divas – ar vērtējumu “neatbilst” (lēmuma 2.1. apakšpunkts).

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu argumentiem un vērtējumam, novērtējot Virziena atbilstību MK noteikumu Nr. 793 15.1.-15.4. apakšpunktā minētajām prasībām, t.sk.,:

[5.2.1] par Virziena vērtējumu “neatbilst” MK noteikumu Nr. 793 15.1. apakšpunktā minētās prasības – *vai atbilstoši Augstskolu likuma 5. panta 2.1 daļai augstskolas vai koledžas, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti*, novērtēšanā, jo eksperti secinājuši¹³, ka neskatoties uz to, ka Akadēmija savā pašnovērtējuma ziņojumā ir norādījusi, ka Akadēmija savā darbībā studiju kvalitātes mehānismu balsta Eiropas ekselences modeļa (the European Excellence Model) vadlīnijās, paralēli integrējot kvalitātes nodrošināšanas vadlīnijas, kas noteiktas Standartos un vadlīnijās kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā¹⁴ (turpmāk – ESG), tomēr eksperti, pamatojoties uz intervijām ar mācībspēkiem un studējošajiem vizītes ietvaros, kā arī Akadēmijas iesniegtajiem dokumentiem, ir secinājuši, ka kopumā kvalitātes nodrošināšanas sistēma Akadēmijā nav ieviesta turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

Lai gan ir izstrādāta un publiskota kvalitātes politika, kā arī izstrādātas vairākas kvalitātes nodrošināšanas procedūras, kas tikai formāli nodrošina prasības izpildi, turklāt Akadēmijas dokuments “Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma” ir apstiprināts 2023.gada 6.septembrī¹⁵, izmaiņas dokumentā “Kvalitātes politika” (apstiprināts 2019.gada 23.oktobrī) veikti tikai 2023.gada 23.februārī¹⁶. Nav skaidrs un nepastāv konsekvantas izpratnes par Akadēmijas izveidoto institūciju kompetenci kvalitātes nodrošināšanai, it īpaši par Studiju metodiskās padomes darbību un tās atšķirību no Studiju virziena padomes. Nav pieejama pilnvērtīga informācija par šo institūciju funkcionēšanu, piem., informācija par pārstāvju procentuālo sadalījumu pēc statusa, to ieviešanas kārtību, tikai daļēji pieejama informācija par to darbības mērķiem un uzdevumiem. Tādējādi Akadēmijai ir jānosaka skaidrāka lēmumu pieņemšanas procedūra, nosakot gan konkrētas institūcijas/personas, kas tajās iesaistītas, to kompetence, tāpat iesaistot šajā procesā studentus un absolventus.

Nav pieejama informācija par studiju kursu iekšējās novērtēšanas regularitāti, kas sasaistās ar aptauju veikšanas un to rezultātu analīzē konstatētajiem trūkumiem. Papildus tam nav pieejami dati par akadēmiskā personāla, studentu un absolventu skaitu, kas piedalījušies kvalitātes novērtēšanas aptaujās, aprobežojoties tikai ar apmierinātības procentu par īstenotajiem studiju kursiem, kas nesniedz pilnvērtīgu analīzi par studiju virzienu.

Aptaujas ir galvenais datu saņemšanas rīks un tiek veiktas katru semestri, aptaujājot studējošos, absolventus un dara devējus. Tomēr nav noteikta mehānisma kā stimulēt absolventus un darba devējus piedalīties aptaujās, nav arī noteikts aptaujā nepieciešamais dalībnieku minimums, tādējādi nav nosakāma šo aptauju efektivitāte. Izņemot aptaujas, nav identificējamās citas metodes, kas ļautu novērtēt studiju procesa kvalitātes vadību un procesus.

Nav skaidri noteikts kā ieinteresētās puses piedalās lēmumu pieņemšanas procesā. Aptauju ziņojumi nesniedz ieskatu par atgriezeniskās saites mehānismu, kā arī šo datu analīzes ietekmi uz inovāciju ieviešanu studiju programmās un lēmumu pieņemšanā. Nav precīza mehānisma par veikto

¹³ Atzinuma I daļas 1.2. nodaļa, 8.- 14.lp., III daļa, 69. – 71.lp.

¹⁴ Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG), Brisele, 2015.g. (turpmāk – ESG tulkojums), pieejams https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2019/12/ESG_2015_latviski.pdf

¹⁵ Pieejama https://bsa.edu.lv/docs/nolikums/BSA_Studiju_kval_nodros_sist_lv.pdf

¹⁶ Pieejami https://bsa.edu.lv/docs/nolikums/BSA_kvalitates_politika.pdf

izmaiņu efektivitātes novērtēšanu. Ekspertu ieskatos Akadēmijai būtu konkrēti jānosaka kā ieinteresētās puses tiek aktīvi iesaistītas atgriezeniskās informācijas sniegšanā, t.sk., dažādās aktivitāšu formās, ne tikai aptaujās, bet piem., sanāksmēs, kur tiem ir iespēja tiešā veidā demonstrēt attieksmi, izteikt secinājumus par studiju procesu, norādot gan pozitīvās, gan negatīvās pazīmes, iespējamus uzlabojumus, vienlaikus uzklusot citas iesaistītās puses, diskutējot savstarpēji. Turklāt, ekspertu ieskatos, jāuzlabo aptauju anketu kvalitāte, lai efektīvizētu šo aptauju rezultātu izmantošanu.

Eksperti secina, ka Akadēmijā pastāv studiju rezultātu vērtēšanas sistēma, tomēr tajā vērojami trūkumi tās darbības efektivitātē, proti tā ne vienmēr nodrošina atbilstību profesijas standartā un valsts profesionālās augstākās izglītības standartā noteiktajām prasībām, tādējādi pastāv pamatotas šaubas par šīs vērtēšanas sistēmas pilnvērtīgu funkcionēšanu, tāpēc ir nepieciešams pārskatīt studiju programmu saturu, salāgojot to ar profesijas standarta prasībām un attiecīgi nosakot studiju rezultātu atbilstošu vērtēšanu.

Vienlaikus eksperti secina, ka Akadēmijā ir izveidotas un ieviestas procedūras mācībspēku kvalifikācijas un darba efektivitātes novērtēšanai, studiju darba sasaistei ar pētniecisko darbību, un šī informācija tiek atbilstoši analizēta un izmantota Virziena un studiju programmu uzlabošanā.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu argumentiem un vērtējumam minētās prasības novērtēšanā, norādot, ka Augstskolu likuma 5. panta 2.¹ daļa nosaka, ka augstskolas īsteno savas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, kuru ietvaros, iedibina politiku un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai.

Par iedibinātu politiku un procedūrām augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai var uzskatīt tādas procedūras un politiku, kas pirmkārt, apraksta galvenās Akadēmijas funkcijas, uzdevumus un procedūras, un otrkārt, arī ir nodrošināta sistēmiska šo procedūru īstenošana studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu attīstībai, respektīvi, to funkcionēšanu praksē.

Tādējādi Kvalitātes komisija uzsver, ka fakts, ka Akadēmija ir izstrādājusi virkni iekšējās kvalitātes nodrošināšanas dokumentus *per se* nenozīmē, ka tas nodrošina iekšējās kvalitātes sistēmas iedibināšanu, respektīvi, šo dokumentu un tajos noteikto procedūru faktisko īstenošanu un uzlabošanu, lai nodrošinātu nepieciešamo uzlabojumu regulāru veikšanu Virziena un tam atbilstošajās studiju programmās un nodrošinātu ātru reaģēšanas spēju uz iespējamām ārējām izmaiņām (piem., normatīvo aktu izmaiņām).

Kvalitātes komisija konstatē, ka eksperti ir secinājuši, ka tikai dažas no procedūrām (par akadēmiskā personāla novērtēšanu un ievēlēšanu, studējošo sūdzību un priekšlikumu izskatīšanu), kuras kvalitātes nodrošināšanas ietvaros Akadēmija ir izstrādājusi, faktiski arī funkcionē praksē, nodrošinot vienveidīgu un efektīvu to piemērošanu. Savukārt pārējās procedūras, t.sk., tās, kuras ir būtiskas efektīvas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas darbībā, ESG principu un vadlīniju¹⁷ ievērošanā, formāli ir izstrādātas (dokumentētas), bet nefunkcionē vienveidīgi un sistemātiski, tādējādi nenodrošina efektīvu iekšējās kvalitātes sistēmas funkcionēšanu, t.sk., gan lēmumu pieņemšanu, ieinteresēto pušu iesaisti lēmumu pieņemšanā, informācijas saņemšanā, efektīvas un caurskatāmas informācijas ievākšanas, analīzes un atgriezeniskās saites mehānisma funkcionēšanu.

Augstskolu likums¹⁸ un ESG nosaka, ka iekšējās kvalitātes nodrošināšanas ietvaros augstskolai ir jāizstrādā mehānismi savu studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei¹⁹, kuru ietvaros jānodrošina, ka studiju programmas ir veidotas, iesaistot studentus un citas iesaistītās puses, un tās ir pakļautas augstskolas/ koledžas noteiktajām apstiprināšanas procedūrām. Studējošo iesaiste studiju programmu uzlabošanā, izmaiņu

¹⁷ Standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG), Brisele, 2015.g. (turpmāk – ESG), pieejams https://www.aika.lv/wp-content/uploads/2019/12/ESG_2015_latviski.pdf

¹⁸ Augstskolu likuma 5.panta otrās prim daļas 2.punkts

¹⁹ ESG 1.2.nodaļa, 13.-14.lp.

ieviešanā paredz arī studentcentrētas mācīšanās, mācīšanas un novērtēšanas princips²⁰, kas, citstarp, nosaka, ka studiju procesā ir jāņem vērā studentu vajadzības.

Tāpat ESG aptver arī informācijas vadības principa²¹ ievērošanu, kas, tāpat kā Augstskolu likums²², prasa, lai tiktu nodrošināta informācijas par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, citiem augstskolas un arī koledžu darbības būtiskiem rādītājiem vākšana un analīze. Šai informācijas vākšanai jābūt balstītai konkrēti noteiktās procedūrās, jānodrošina sistemātiskums un vienāda pieeja, kā arī jānodrošina savāktās informācijas un datu vispusīga analīze un efektivitāte, respektīvi, aptaujas rezultātu izmantošana Virziena un tam atbilstošo studiju programmu tālākajā uzlabošanā, kā arī jānodrošina aptaujā iesaistīto personu informēšana par aptauju rezultātiem un uz tā pamata veiktajām darbībām, proti, pieņemtajiem lēmumiem.

Tāpat gan Augstskolu likums²³, gan ESG²⁴ paredz, ka Augstskolām/ koledžām nepārtraukti jāapseko un periodiski jāizvērtē savas programmas, lai pārlicinātos, ka nospraustie mērķi tiek sasniegti un tie atbilst studentu un sabiedrības vajadzībām, t.sk., jāizveido un jāpublisko tādas studējošo sekmju vērtēšanas kritērijus, nosacījumus un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu, kā arī regulāri jāizvērtē šo vērtēšanas kritēriju efektivitāte.

Ekspertu secinājumi par studiju rezultātu vērtēšanas kritērijiem, kā arī Kvalitātes komisijas secinātais (šī lēmuma 5.3.1.apakšpunkts) norāda, ka Akadēmijā nav ieviesta tāda studiju rezultātu vērtēšanas sistēma, kas nodrošinātu, ka vērtēšana ir saistīta ar studiju rezultātu sasniegšanu un liecina par sistemātiskām nepilnībām studiju rezultātu vērtēšanas sistēmā.

Tāpat arī ekspertu secinātais par to, ka studiju procesā netiek nodrošināta normatīvajos aktos noteiktais par klātienē studiju īstenošanu attālināti (šī lēmuma 5.3.1.apakšpunkts), liecina, ka Akadēmijas kvalitātes nodrošināšanas sistēma nefunkcionē, jo tās ietvaros Akadēmija nav spējusi konstatēt, ka tās studiju process un to regulējošie dokumenti neatbilst normatīvo aktu prasībām.

Tādējādi, gan Augstskolu likumā, gan ESG standartos un vadlīnijās noteikto prasību nenodrošināšana, gan citiem normatīvajiem aktiem neatbilstošas procedūras un dokumenti, liecina par nopietniem, sistemātiskiem, ilgstošiem trūkumiem un nepilnībām iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmā.

Turklāt Akadēmija savā 2022.-2025.gada darbības stratēģijā²⁵, nosakot uzdevuma “Konkurētspējīgo studiju virzienu attīstība” ietvaros veicamās darbības, ir norādījusi, ka ir jāveic studiju procesa praktiskās komponentes stiprināšana, t.sk. uzņēmēju un speciālistu iesaiste studiju kursu realizācijā [...] (2.1.4.apakšpunkts), atgriezeniskās saites stiprināšana ar Akadēmijas absolventiem (2.1.9.apakšpunkts). Tāpat minētajā stratēģijā (4.nodaļa) Akadēmija kā studiju attīstības virzienu šajā periodā ir norādījusi tādu uzdevumu kā veikt regulāru studējošo, absolventu un darba devēju aptauju par studiju procesa uzlabošanu un pilnveidošanu; pilnveidot studiju procesa vērtēšanas sistēmu, ņemot vērā studējošo viedokļus; veikt regulāru studējošo, absolventu un darba devēju aptauju par studiju procesa uzlabošanu un pilnveidošanu.

Tādējādi Akadēmijas attīstības stratēģija 2022.-2025.gadā ļoti lielā mērā paredz veikt iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas uzlabošanu un attīstību, pilnveidojot tieši tos aspektus, kuri viskritiskāk novērtēti ekspertu vērtējumā, norādot, ka netiek īstenota pilnvērtīga ieinteresēto pušu iesaiste Virziena un tam atbilstošo studiju programmu uzlabošanā un attīstībā, nav pilnvērtīgi

²⁰ ESG 1.3.nodaļa, 14.-15.lp.

²¹ ESG tulkojuma 1.7. apakšnodaļa

²² Augstskolu likuma 5. panta otrās prim daļas 5.punkts

²³ Augstskolu likuma 5. panta otrās prim daļas 3.punkts

²⁴ ESG 1.9.nodaļa, 18.lp.

²⁵ Akadēmijas 2022.g. 24. augusta stratēģija “Baltijas Starptautiskās akadēmijas darbības un attīstības stratēģija 2022. – 2025.g.”, pieejama https://bsa.edu.lv/docs/nolikums/strategija_2022.pdf

noteiktas šo ieinteresēto pušu, t.sk., studējošo pārstāvība Studiju virziena padomē, nav nodrošināta pilnvērtīga un efektīva informācijas ievākšanas, analīzes un atgriezeniskās reakcijas mehānisma īstenošana. Līdz ar to Akadēmijas neefektīvā iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēma būtiski ietekmē arī attīstība stratēģijas uzvedumu izpildi un faktiski to izpilde nav nodrošināta un vērtējama vairāk kā deklaratīva.

Kvalitātes komisija norāda, ka Akadēmijai bija saistošs Augstskolu likumā noteiktais Virziena akreditācijas termiņš, kas beidzās jau 2022. gada 31. decembrī, un ievērojot, ka novērtēšanas un akreditācijas procesa kopējais termiņš ir vismaz 10 mēneši²⁶, Akadēmijai, lai ievērotu normatīvajos aktos noteikto akreditācijas termiņu un ievērotu studējošo tiesības saņemt valsts atzītus augstākās izglītības diplomus un saņemt izglītību, par kuru tie noslēguši studiju līgumu, bija iespējas un pienākums slēgt līgumu par studiju virziena novērtēšanu 2022. gada sākumā, turklāt Akadēmijai bija tiesības izvēlēties jebkuru Eiropas augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanas reģistrā iekļauto kvalitātes nodrošināšanas aģentūru²⁷. Tādējādi Akadēmija ir nokavējusi Virziena akreditācijas termiņu vairāk kā par vienu gadu, kas kopš iepriekšējās Akadēmijas Virziena akreditācijas (08.05.2017.), kurā Virzienu akreditēja uz diviem gadiem, veido kopā 7 gadu periodu, kas ir ilgs laiks, lai Akadēmija nodrošinātu efektīvas kvalitātes nodrošināšanas sistēmas funkcionēšanu, kā arī kopš MK noteikumu Nr.793 spēkā stāšanās ir vairāk kā 5 gadi, lai nodrošinātu atbilstību MK noteikumu Nr.793 15.punktā noteiktajām prasībām.

Ievērojot, ka Akadēmija nav spējusi minētajā periodā izstrādāt un ieviest tādu iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, kas vērtējama kā iedibināta un efektīva, tad Kvalitātes komisija neredz pamatu, ka ekspertu konstatētos būtiskos trūkumus un nepilnības Akadēmija spēs novērst minimālajā iespējamā divu gadu akreditācijas termiņā un nodrošināt kvalitatīvu Virziena un tam atbilstošu studiju programmu īstenošanu, efektīvu studiju procesa īstenošanu.

Kvalitātes komisija turklāt arī secina, ka izmaiņas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas dokumentos ir veiktas lielākoties 2023.gada decembrī²⁸, t.i., pēc ekspertu vizītes (2023.gada 17.-19.oktobris), kuras noslēgumā eksperti ir mutvārdos iepazīstinājuši Akadēmijas pārstāvju ar galvenajiem novērojumiem, t.sk., par trūkumiem iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmā. Tādējādi grozījumi šajos dokumentos vērtējami kā reakcija uz ekspertu izdarītajiem novērojumiem un izteiktajām kritiskajām piezīmēm, bet nevis kā Akadēmijas iekšējās kvalitātes sistēmas darbības sekas, veicot regulārus izvērtējumus un izmaiņas.

Turklāt arī izdarītie grozījumi, Kvalitātes komisijas ieskatos, ir formāli un nenovērš tās nepilnības, ko eksperti konstatējuši, piem., Akadēmijas nolikums "BSA STUDIJU VIRZIENA PADOMES NOLIKUMS" 1.nodaļa, kas nosaka Studiju virziena padomes sastāvu, joprojām nenosaka minētās padomes procentuālo vai skaitlisko pārstāvniecību no dažādām ieinteresētajām pusēm, tādējādi nav konsekvents arī regulējums par padomes lemttiesīgumu, jo nav noteikts ne tikai pārstāvju sadalījums, bet arī kopējais padomes locekļu skaits, kā rezultātā minētais regulējums nedod iespēju izdarīt jebkādu secinājumu par ieinteresēto pušu iespējām ietekmēt lēmumu pieņemšanu.

Par Akadēmijas pārstāvju Kvalitātes komisijas sēdē sniegto informāciju, ka ir izstrādāts jauns nolikums ieinteresēto pušu aptauju veikšanai, kā arī veikti grozījumi citās procedūrās, Kvalitātes komisija norāda, ka fakts, ka ir veikti grozījumi vai izstrādāti atsevišķi jauni kvalitātes nodrošināšanas dokumenti *per se* nenožīmē, ka tie ietekmē visus kvalitātes nodrošināšanas aspektus un tajos noteiktās

²⁶ Augstskolu likuma 55.3 panta ceturtdā daļa, divpadsmitā daļa un MK noteikumu Nr. 793 18. punkts

²⁷ Augstskolu likuma 55.3 panta trešā daļa, MK noteikumu Nr.793 10., 11. punkts

²⁸ Piem., Akadēmijas 2013.gada 11.decembra nolikumā "BSA STUDIJU VIRZIENA PADOMES NOLIKUMS", Akadēmijas 2023.gada 23.februāra Senāta sēdē apstiprinātais dokuments "BSA organizatoriskā struktūrshēma" (redakcijā uz 13.12.2023.), Akadēmijas 2020.gada 9.jūlija dokuments "Studiju programmu izstrādāšanas, apstiprināšanas un grozījumu noteikumi Baltijas starptautiskajā akadēmijā" (redakcijā uz 13.12.2023.), pieejami https://bsa.edu.lv/docs/nolikums/Studiju_programmu_izstrade_lv.pdf

procedūras tiek iedzīvinātas praksē un nodrošina iekšējās kvalitātes sistēmas efektivitāti, jo šo procedūru darbība jāvērtē ilgākā laika posmā, ko parasti veic kārtējā akreditācijā. Tāpat Akadēmijas pārstāvju norādītais, ka ir likvidēta Studiju metodiskā padome, atsakoties no funkciju dublēšanas un atstājot, kā iesaistīto institūciju studiju programmu izmaiņu ieviešanā un Virziena attīstībā, Studiju virziena padomi, Kvalitātes komisijas ieskatos ir vērtējams kā pozitīvs solis, tomēr vienlaikus nenodrošina, ka tikai ar to būtu pietiekami, lai novērstu tos trūkumus, kas saistīti ar ekspertu novērojumiem par visu ieinteresēto pušu iesaisti lēmumu pieņemšanā, ievērojot iepriekš minēto par šo grozījumu formālo dabu.

Akadēmijas dokumentā “Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma”²⁹ studiju programmu pilnveides procesā joprojām atsaucas uz Studiju metodisko padomi, kuru Akadēmija esot likvidējusi atbilstoši Akadēmijas pārstāvju sniegtajai informācijai Kvalitātes komisijas sēdē, tādējādi secināms, ka izmaiņas vienos kvalitātes vadības dokumentos neskar un nav saistīti ar izmaiņām citos kvalitātes vadības dokumentos, kas neliecina par pārvaldītām un izsvērtām izmaiņām.

Turklāt, neskatoties uz to, ka Akadēmijas pienākums ir iesniegt visu informāciju, kas var ietekmēt lēmuma pieņemšanu³⁰, Akadēmija šo informāciju nav iesniegusi, t.sk., pierādījumus par veiktajiem grozījumiem vai no jauna apstiprinātos iekšējos noteikumus, tādējādi Kvalitātes komisijas ieskatos Akadēmija nav novērtējusi, ka Akadēmijas pārstāvju Kvalitātes komisijas sēdē mutvārdos sniegtā informācija pašas Akadēmijas ieskatos būtu būtiska un ietekmētu Kvalitātes komisiju lēmuma pieņemšanā un būtiski mainītu ekspertu izdarītos secinājumus.

Kvalitātes komisijas ieskatos, fakts, ka Dienests ir konstatējis pretrunas starp Akadēmijas nolikumā par studijām noteikto un konkrēta studējošā studiju kartē ierakstītajām ziņām par Akadēmijas veiktajām darbībām (lēmuma 3.punkts), liecina, ka kvalitātes nodrošināšanas politika nav pilnvērtīgi funkcionējoša un ir uzlabojama, uz ko norāda arī Dienests.

[5.2.2] par Virziena vērtējumu “daļēji atbilst” MK noteikumu Nr. 793 15.2. apakšpunktā minētās prasības – *zinātniskās pētniecības un mākslinieciskās jaunrades atbilstība zinātnes un mākslinieciskās jaunrades attīstības līmenim*, novērtēšanā, jo eksperti secinājuši³¹, ka, lai gan Akadēmijā ir spēcīga virzība uz pētījumu balstītu studiju programmu īstenošanu, kam pamatā ir gan strukturālā bāze (e-mācību platformas un institucionālās struktūras un dienesti) un pētniecības atbalsta pakalpojumi, kurus var izmantot gan mācībspēki un studenti, piem., atbalsts dalībai zinātniskajās konferencēs, joprojām pastāv vairāki trūkumi un riski zinātniskās, t.sk., lietišķās, pētniecības nodrošināšanā un attīstībā. Eksperti norāda, ka nav skaidras stratēģijas, kā piesaistīt ārvalstu studentus un pētniekus, kā efektīvāk izmantot mobilitātes iespējas un Eiropas Savienības projektus un aktivizēt mācībspēku dalību starptautiskos pētījumos. Tāpat ir novērojams tādu mācībspēku trūkums, kuru akadēmiskais grāds ir iegūts sociālā darba jomā, tāpat arī mazs mācībspēku skaits, kuru pētījumi tiek veikti tieši studiju programmām atbilstošajās studiju jomās, lielākā daļa mācībspēku publikāciju nav saistīti ar sociālā darba jomu.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu vērtējumam, argumentiem un secinājumiem attiecībā uz nepieciešamību nodrošināt sistemātisku zinātniskās pētniecības pārvaldību, izstrādājot mehānismus un metodiku, kā intensificēt akadēmiskā personāla dalību starptautiskos pētījumos, kā vairāk motivēt pētniecībā iesaistītos studentus, kā nodrošināt šo pētījumu rezultātu regulāru publicēšanu starptautiski citējamos zinātnes žurnālos un panākt, ka pētījumu joma ir tieši saistīta ar sociālā darbu, kas atbilst studiju programmu specifikai.

²⁹ Akadēmijas 2023.gada 6.septembra Senātā sēdē apstiprinātais dokuments “Studiju kvalitātes nodrošināšanas sistēma”, pieejams https://bsa.edu.lv/docs/nolikums/BSA_Studiju_kval_nodros_sist_lv.pdf

³⁰ Administratīvā procesa likuma 59.panta ceturtā daļa

³¹ Atzinuma I daļas 1.4. nodaļa, 22.- 25.lp., III daļa, 69. – 71.lp.

Kvalitātes komisija piekrīt, ka Akadēmijai Virziena ietvaros īstenojot studiju programmas, kuru specifika ir tieši saistīta ar sociālo darbu, ir jāpiesaista lielāks īpatsvars mācībspēku, it īpaši, profesoru un asociēto profesoru amatos, kuru profesionālā kvalifikācija ir saistīta tieši ar sociālo darbu, jo pašlaik no Virziena īstenošanā iesaistītajiem profesoriem un asociētajiem profesoriem³² tikai viena kvalifikācija ir atbilstoša Virziena zinātnes nozarei.

Arī ne visiem mācībspēkiem ir publikācijas pēdējo 6 gadu laikā³³ un neliels īpatsvars no publikācijām ir publicēti starptautiski citējamās zinātnes žurnālos (piem., SCOPUS, EBSCO)³⁴.

Kvalitātes komisija norāda, ka minētais ir saistīts ar augstskolas uzdevuma - nodrošināt un veicināt pētniecību, jauno zinātnieku sagatavošanu un iekļaušanos pasaules akadēmiskajos procesos³⁵, izpildi. Tādējādi, zinātniskā pētniecība ir ikvienas augstskolas darba neatņemama sastāvdaļa, un tajā ir jāpiedalās visam augstskolas akadēmiskajam personālam³⁶.

[5.2.3] par Virziena vērtējumu “daļēji atbilst” MK noteikumu Nr. 793 15.3. apakšpunktā minētās prasības – *studiju virziena ietvaros īstenojot sadarbību ar dažādām Latvijas un ārvalstu organizācijām nodrošina studiju virziena mērķu sasniegšanu*, novērtēšanā, jo eksperti secinājuši³⁷, ka Akadēmija sadarbojas ar institūcijām Latvijā un ārvalstīs, īpaši prakses nodrošināšanā. Tomēr sadarbība ir uzlabojama, jo nav redzama mērķtiecīgi organizēta sadarbība ar Virziena nozarei atbilstošiem un nozīmīgiem sadarbības partneriem zinātniskajā pētniecībā un profesionālajām organizācijām. Trūkst sadarbības daudzveidības ar darba devējiem, profesionālajām organizācijām sociālā darba jomā Latvijā, piem., nav sadarbības ar Latvijas sociālo darbinieku biedrību vai Latvijas supervizoru asociāciju, ir neliela sadarbība ar Latvijas augstākās izglītības institūcijām, kas īsteno Virzienam atbilstošas studiju programmas. Tāpat eksistē starptautiskās mobilitātes iespējas, taču tās netiek bieži izmantotas ne no mācībspēku, ne studentu puses, nav arī vieslektoru sociālā darba jomā vai dalības starptautiskos projektos sociālā darba jomā.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, secinot³⁸, ka Akadēmijai ir daudz sadarbības līgumu par prakses īstenošanu, bet ierobežota apjoma cita veida sadarbības līgumu, kas orientēti uz sadarbību zinātniskās pētniecības jomā, sadarbību ar profesionālajām organizācijām, t.sk., ekspertu minētajām sociālā darba jomā. Tāpat ir ierobežota ienākošā akadēmiskā personāla mobilitāte, kas pārsvarā ir no Lietuvas³⁹.

Kvalitātes komisija norāda, ka viens no augstskolas uzdevumiem ir rūpēties par jauno zinātnieku sagatavošanu un nodrošina viņiem iespēju iekļauties pasaules akadēmiskajos procesos, kas, citstarp, veicams, arī piedaloties gan studiju, gan zinātniskās pētniecības ietvaros, mobilitātes projektos, programmās, piesaistot ārvalstu mācībspēkus un studentus, kā arī Akadēmijas mācībspēkiem un studentiem dodoties pieredzes apmaiņā uz ārvalstu augstskolām un citādi veicinot starptautisko sadarbību⁴⁰. Tāpat sadarbība ar nozares pārstāvjiem – organizācijām un darba devējiem, dod iespējas studējošajiem uzzināt jaunākās attīstības tendences nozarē, nozares prasības, iespējamās pētniecības virzienus.

³² Pašnovērtējuma ziņojuma 2.4.1.1. tabula “Studiju virziena “Sociālā labklājība” profesoru un asociēto profesoru saraksts”

³³ Atbilstoši Pašnovērtējuma ziņojumam pievienotajai datnei “SL Zinatnisko publikaciju saraksts.docx”

³⁴ Atbilstoši Pašnovērtējuma ziņojuma pielikumam “Datu apkopojums par studiju virziena “Sociālā labklājība” zinātniskās, lietišķās pētniecības aktivitātes 2016.-2022. gg.”

³⁵ Augstskolu likuma 5. panta pirmā, ceturtā un piektā daļa

³⁶ Augstskolu likuma 5. panta pirmā daļa, 60. panta pirmā daļa

³⁷ Atzinuma I daļas 1.5. nodaļa, 25.- 31.lp., III daļa, 69. – 71.lp.

³⁸ Pašnovērtējuma ziņojuma 2.pielikums – datne “Sadarbības līgumu saraksts ar citām institūcijām.xlsx”

³⁹ Pašnovērtējuma ziņojuma pielikums Nr.4. “Ienākošā akadēmiskā un administratīvā mobilitāte ERASMUS + programmas ietvaros”

⁴⁰ Augstskolu likuma 81.panta pirmā daļa

[5.2.4] par Virziena vērtējumu “neatbilst” MK noteikumu Nr. 793 15.4. apakšpunktā minētās prasības – *iepriekšējā studiju virziena novērtēšanā, ja tāda ir bijusi, konstatēto trūkumu un nepilnību vai sniegto rekomendāciju ieviešana*, novērtēšanā, jo eksperti secinājuši⁴¹, ka atsevišķas rekomendācijas ir ieviestas tikai daļēji vai nav ieviestas vispār, kas tādējādi rada secinājumus par to, ka trūkumi, kuru dēļ rekomendācijas noteiktas, nav novērsti, piem., joprojām ir nepietiekamas mācībspēku angļu valodas zināšanas, mācībspēku ierobežota iesaiste zinātniskajā darbībā un pētnieciskajos projektos, nepietiekama Virzienam atbilstošas jaunākās literatūras esamība, joprojām nav aktīva dalība “Erasmus+” projektā. Vispār nav izpildītas tāds rekomendācijas, kas noteica izveidot darba devēju konsultatīvu institūciju, strukturēt maģistra programmu, ņemot vērā bakalaura studentu dažādību u.tml.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu argumentiem, secinājumiem un vērtējumam minētās prasības novērtēšanā, jo ekspertu rekomendācijas, ja vien augstākās izglītības iestāde nenorāda pamatotus argumentus rekomendāciju neizpildei, ir ievērojamas un izpildāmas, un to mērķis ir veicināt studiju virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanas uzlabošanu un attīstību. Turklāt konkrētajā gadījumā to rekomendāciju saturs, kuras joprojām ir izpildāmas, būtiski ietekmē Virziena novērtēšanu un attīstību, jo attiecas gan uz kvalitātes nodrošināšanas sistēmas uzlabošanu, gan uz zinātniskās pētniecības tālāku attīstību.

Kvalitātes komisija turklāt atkārtoti norāda, ka Akadēmijai bija vairāk kā 5 gadu termiņš, kurā tā varēja ne tikai izpildīt ekspertu rekomendācijas, kas pamatā bija plānotas iepriekšējam akreditācijas termiņam (2 gadi), bet veikt proaktīvu darbību, respektīvi, sasniegt vēl labākus rezultātus, lai novērstu visas iepriekš konstatētās nepilnības un izradītu iniciatīvu Virziena tālākās attīstības nodrošināšanā.

Izvērtējot Akadēmijas sniegto informāciju par rekomendāciju izpildi⁴², Kvalitātes komisija secina, ka ne visas Akadēmijas uzradītās aktivitātes automātiski noved pie tās norādītā sasniegtā rezultāta un šī rezultāta sasniegšanai nav noteikti izmērāmi kritēriji, kas ļautu pārliecināties par faktisku rezultātu sasniegšanu, piem., par ekspertu rekomendāciju, ka nepieciešams uzlabot mācībspēku angļu valodas zināšanas, Akadēmija ir norādījusi, ka pasniedzēji tiek motivēti mācīties angļu valodu, tāpat arī jaunajai virziena vadītājai ir augstākā līmeņa angļu valodas zināšanas, kas novedot pie rezultāta, ka ir uzlabotas akadēmiskā personāla svešvalodu zināšanas. Kvalitātes komisija norāda, ka akadēmiskā personāla motivēšana uzlabot angļu valodas zināšanas *per se* nenozīmē, ka šīs valodu zināšanas arī tiek uzlabotas, kam par pamatu būtu arī izmērāmi rādītāji, piem., angļu valodas apmācība vai iegūts valodas apguves sertifikāts u.tml.. Kvalitātes komisija uzsver, ka rekomendāciju izpildes procesā ir jānosaka skaidri kritēriji, pēc kuriem var novērtēt darbību rezultātus, respektīvi, ir jāspēj definēt galvenos veikspējas rādītājus (*key performance indicators*), pēc kuriem Akadēmija izmērīs un novērtēs veikto aktivitāšu izpildes līmeni un līdz ar to rekomendāciju izpildi.

Minētais nerada pārliecību, ka pat minimālā akreditācijas termiņā (2 gadi), Akadēmija spēs pilnvērtīgi nodrošināt ekspertu rekomendāciju izpildi, kas nebūtu formāla, bet sniegtu būtisku pienesumu Virziena un tam atbilstošo studiju programmu uzlabošanai, attīstībai, studiju procesa kvalitātes nodrošināšanai, zinātniskās pētniecības attīstībai un uzlabošanai Virzienam atbilstošajā zinātnes nozarē un programmu specifiskā.

[5.3] Kvalitātes komisija par Virzienam atbilstošajām studiju programmām, ievērojot ekspertu vērtējumu (lēmuma 2.2. apakšpunkts), secina, ka tās daļēji atbilst vai neatbilst visām vērtējamām MK noteikumu Nr.793 16.punktā noteiktajām prasībām, un Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, t.sk.:

⁴¹ Atzinuma I daļas 1.6. nodaļa, 31.- 33.lp., III daļa, 69. – 71.lp.

⁴² Pašnovērtējuma ziņojuma pielikums “Studiju virziena un programmu akreditācijā ekspertu sniegto rekomendāciju izpilde”

[5.3.1] par vērtējumu “neatbilst” MK noteikumu Nr.793 16.1.apakšpunktā noteiktās prasības – *studiju programmas atbilstība Augstskolu likuma un citu normatīvo aktu prasībām*, novērtējumā, jo eksperti secina⁴³, ka bakalaura programma un maģistra programma kopumā daļēji atbilst vai neatbilst normatīvajos aktos noteiktajām prasībām:

[5.3.1.1] bakalaura programma daļēji atbilst, bet maģistra programma neatbilst valsts profesionālās augstākās izglītības standartam⁴⁴, jo abu studiju programmu sakarā nav skaidrs, cik konkrēti studiju darba stundas viena kredītpunkta ietvaros ir paredzēts un cik no tām atvēlētas kontaktstundām un cik studentu patstāvīgajam darbam, jo Akadēmijas sniegtā informācija ir nekorekta un neatbilst ne Akadēmijas pašas sniegtajai informācijai⁴⁵, ne normatīvajam regulējumam.

Turklāt abu studiju programmu attālināto studiju process neatbilst studiju procesu regulējošajiem normatīvajiem aktiem⁴⁶, jo tas pārsvarā (vairāk kā 50% no klātienes studiju apjoma) notiek attālināti arī pēc Covid-19, un rada būtiskus riskus nepieciešamo profesionālo kompetenču apguvei.

Tāpat abu studiju programmu prakses mērķi nav skaidri saprotami, bet maģistra programmas praksi regulējošie dokumenti nenodrošina atbilstību prakses īstenošanu regulējošā normatīvā akta⁴⁷ prasībām, skaidri nenosakot prakses īstenošanas novērtējumu, jo ekspertiem nav bijis iespējams iepazīties ar praksi dienasgrāmatām un studenti ir snieguši informāciju, ka ir iespējams praksi savienot ar esošo darbu, kas rada iespējas neobjektīvam prakses novērtējumam un rada risku, ka prakses laikā iegūtās prasmes un kompetences neatbilst vadošā sociālā darbinieka profesiju standartā noteiktajām prasībām. Tāpat prakses uzdevumi nav salāgoti ar studiju programmas saturu, bet ir vispārīgi. Studiju programmas, īpaši bakalaura programma, ir pārāk fragmentēta un sadrumstalota, paredzot lielu skaitu pārbaudījumu katru semestri.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, norādot turpmāk minēto.

Akadēmija pašnovērtējuma ziņojumā bija norādījusi kredītpunktu apjomu atbilstoši Latvijas kredītpunktu sistēmai, kas vēl nav pielāgota Eiropas kredītpunktu pārneses un uzkrāšanas sistēmai (turpmāk - ECTS), proti, ka 1 kredītpunkta apjoms atbilst 40 studiju darba stundām⁴⁸, no kurām 16 stundas (bakalaura programmā) vai 12 stundas (maģistra programmā) veido kontaktstundas, bet pārējo (attieciņi 24 vai 28 stundas) – studentu patstāvīgais darbs.

MK noteikumi Nr.305⁴⁹ nosaka, ka no bakalaura studiju programmas apjoma pilna laika studijās ne mazāk kā 40 procentus, bet maģistra studiju programmas apjoma pilna laika studijās ne mazāk kā 30 procentus veido kontaktstundas (izņemot praksi un bakalaura vai maģistra darba izstrādi). Vienlaikus pašnovērtējuma ziņojumā abu studiju programmu apjoms norādīts gan Latvijas kredītpunktos Augstskolu likuma redakcijā līdz 2022.gada 11.oktobrim, gan arī izsakot to kredītpunktos atbilstoši ECTS⁵⁰, iesniegumā Virziena novērtēšanai un Akreditācijas iesniegumā studiju programmu apjoms izteikts atbilstoši kredītpunktiem ECTS, kur viens kredītpunkts var būt maksimāli 30 studiju darba stundas.

⁴³ Atzinuma II daļas 2.5.nodaļa, 46.-51., 63.-67.lp un 2.2.nodaļa, 36.-41., 53.-58.lp.

⁴⁴ Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija noteikumi Nr. 305 “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu” (turpmāk – MK noteikumi Nr.305)

⁴⁵ Pašnovērtējuma ziņojuma 105., 131.lp.

⁴⁶ Ministru kabineta 2022. gada 8. februāra noteikumu Nr. 111 “Attālināto mācību organizēšanas un īstenošanas kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr.111) 4.4.apakšpunkts un 5.punkts

⁴⁷ Ministru kabineta 2023. gada 29. augusta noteikumi Nr. 481 “Prakses organizēšanas kārtība profesionālās izglītības programmās”

⁴⁸ Augstskolu likuma redakcijā līdz 2022.gada 11.oktobrim

⁴⁹ MK noteikumu Nr.305 20. un 32.punkts

⁵⁰ Pašnovērtējuma ziņojuma 88.-91., 118.-121.lp.

Izvērtējot Akadēmijas sniegto informāciju, secināms, ka Akadēmija ir pieņēmusi 2024.gada 5.februāra rīkojumu “Par pāriešanu uz ECTS (Eiropas kredītpunktu pārnese un uzkrāšanas sistēmu)”⁵¹, kur noteikusi, ka 1 kredītpunktu ECTS veido 25 studiju darba stundas, kas bakalaura programmā 1 KP veido 10 h kontaktstundām un 15 h – studentu patstāvīgajam darbam, savukārt maģistra programmā attiecīgi 8 h atvēlētās kontaktstundām un 18 – patstāvīgajam darbam. Kvalitātes komisija konstatē, ka minētajā rīkojumā ir nekonsekvences attiecībā uz viena KP studiju darba stundu skaitu maģistra studiju programmās, jo 8 un 18 stundas kopā veido 26 stundas, lai gan pašā rīkojumā norādīts, ka 1 KP ECTS atbilst 25 stundu darbam, ko apliecina arī studiju kursu apraksti. Vienlaikus minētās nekonsekvences būtiskos studiju procesu regulējošos dokumentos liecina par iekšējās kontroles procedūru trūkumiem studiju procesa īstenošanai, kas atkal attiecās uz iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas trūkumiem.

Studiju kursu aprakstos, kas iesniegti novērtēšanai⁵², 1 kredītpunkta apjoms atšķiras, tas noteikts gan 24 studiju darba stundu apmērā⁵³, gan 26,6 stundu apmērā⁵⁴. Precizētajos studiju kursu aprakstos⁵⁵ apjoms izteikts atbilstoši Akadēmijas izdotajam rīkojumam par pāreju uz kredītpunktu izteikšanu ECTS, taču vienlaikus ir mainīti studiju kursu apjomi, t.sk., būtiski mainīti kontaktstundu apjomi, piem., studiju kursam “Sociālais darbs ar atkarīgajiem” iepriekš noteiktais apjoms bija 3 kredītpunkti 80 studiju darba stundām, no kurām 16 stundas pilna laika studijās veidoja kontaktstundas, savukārt precizētajā studiju kursa aprakstā šim studiju kursam apjoms ir 5 kredītpunkti 125 studiju darba stundu apjomā, kontaktstundām pilna laika studijās paredzot 50 stundas. Tādējādi apjoms studiju kursam palielinājies par 2 kredītpunktiem, jeb 45 studiju stundām (par 36%), bet kontaktstundu skaits par 34 stundām jeb 68%, kas ir būtiskas izmaiņas studiju kursā. Vienlaikus, vispārīgi salīdzinot studiju kursu aprakstos norādītās apgūstamās tēmas, pārbaudes metodes, secināms, ka būtiskas izmaiņas nav veiktas, bet precizētajos studiju kursu aprakstos iztrūkst plāns, cik studiju darba stundu ir paredzēts apgūt katru no tematiem.

Līdzīgi būtiskas izmaiņas ir arī citos studijuursos abās studiju programmās, piem., “Sociālā uzņēmējdarbība”, “Speciālā un iekļaujošā pedagogija”, “Kopienas sociālā darba vadības teorijas un metodes” u.c., kur arī ir mainījies gan studiju kursu apjoms, gan attiecīgi paredzēto kontaktstundu skaits, bet vienlaikus studiju kursu aprakstos pie apgūstamajiem tematiem vairs nav norādīts studiju darba stundu skaits. Minētais nozīmē, ka formāli ir novērstas pretrunas dokumentos, kas skar 1 kredītpunktam noteikto atbilstošo studiju darba stundu skaitu, bet tas ir ieviesis būtiskas izmaiņas gan studiju programmas plānojumos⁵⁶, gan studiju kursu apjomos un kontaktstundu apjomos, kas neprecizējot studiju kalendāru, proti ietverot informāciju par katram tematam atvēlēto stundu skaitu, nedod iespējas izvērtēt, cik pamatotas un atbilstošas profesijas standartā ietvertajām profesionālās kvalifikācijas prasībām ir veiktās izmaiņas.

Kvalitātes komisija pilnībā piekrīt ekspertu norādei par attālināto studiju neatbilstību normatīvo aktu prasībām⁵⁷, proti, normatīvais regulējums atļauj klātienē studijas attālināti īstenot ar nosacījumu,

⁵¹ Tīmekļvietnē <https://eplatforma.aika.lv/> 2024.gada 12.jūlijā ievietotā datne “Rīk. par pāriešanu uz ECTS.pdf”

⁵² Tīmekļvietnē https://eplatforma.aika.lv pievienotā datne “10. pielikums. Kursu apraksti MG_LV.7z” un “10. pielikums. Bak kursu apraksti LV.7z”

⁵³ Piem., studiju kursam “Pētījuma metodoloģija, datu analīze un interpretācija: publikācijas rakstīšana”

⁵⁴ Piem., studiju kurss “Kopienas sociālā darba teorijas un metodes”, “Ievads psihiatrijā”

⁵⁵ Tīmekļvietnē <https://eplatforma.aika.lv/> 2024.gada 16.maijā iesniegtās datnes “SD bakalauri 16.05.24.7z” un “SD maģistri 16.05.24.7z”

⁵⁶ Piem., maģistra programmas plānojumā būtiski mainās studiju kursu sadalījums, skat., Tīmekļvietnē https://eplatforma.aika.lv pievienotās datnes “Studiju programmas plans MG_90 KP.xlsx” un “Studiju programmas plans MG_120 KP.xlsx”, “Studiju programmas plāns SD_bakalaurs.xlsx”

⁵⁷ Ministru kabineta 2022. gada 8. februāra noteikumi Nr. 111 “Attālināto mācību organizēšanas un īstenošanas kārtība” 1. punkts un 4.4.apakšpunkts

ka tikai līdz 50 % no attiecīgās studiju programmas īstenošanai noteiktā kontaktstundu skaita, kas norādīts attiecīgās studiju programmas studiju plānā drīkst īstenot attālināti.

Kvalitātes komisija neapšaubā ekspertu grupas (koleģiāla institūcija) vizītes laikā intervijās ar studentiem fiksētos novērojumus, kas liecina, ka minētā attālināto studiju darba proporcionalitāte nav ievērota un būtiski pārsniedz noteikto šādu studiju minimālo apjomu, jo, reaģējot uz Akadēmijas faktu kļūdu komentāriem⁵⁸, eksperti ir norādījuši, ka eksperti jautājumu par attālināto studiju faktu un to īpatsvaru konsekventi uzdeva katrai vizītē intervētajai studentu grupai klātienē intervijā, un tikai vienas grupas studenti apliecināja, ka viņiem ir bijusi viena klātienē lekcija akadēmiskā gada sākumā, bet pārējie studenti apstiprināja, ka studijas noris tikai attālināti, turklāt ne tikai Covid-19 epidēmijas laikā.

Savukārt Akadēmijas argumentācija par šo ekspertu novērojumu ir būtiski atšķirīga, iesniedzot komentārus par ekspertu atzinuma faktu kļūdām Akadēmija norādīja, ka nepiekrīt ekspertu secinājumam un, ka *“mācības studiju programmās patlaban notiek klātienē, vai jaukti, pēc nepieciešamības nodrošinot paralēli attālinātas studijas filiāļu studentiem. Taču pārskata periodā, kas sakrīt ar COVID-19 pandēmijas laiku, Akadēmijai bija pienākums pāriet uz attālinātām studijām. Tā kā visas lekciju auditorijas ir tehniski aprīkotas, tajā skaitā ir auditorijas ar konferenču aparatūru, tad studentiem, ņemot vērā viņu aptaujās minētos ierosinājumus, ir iespējas pieslēgties lekcijām online, ja nav iespējams ierasties klātienē uz lekcijām. Studenti šo iespēju arī atzīmēja ekspertiem kā vienu no labākajiem ieviestajiem uzlabojumiem studiju procesā.”*, respektīvi, liekot uzsvāru, ka attālinātas studijas pilnībā bija ieviestas tikai uz Covid-19 epidēmijas laiku.

Savukārt Kvalitātes komisijas sēdes laikā, uzdodot šo pašu jautājumu Akadēmijas pārstāvjiem, tika saņemta atbilde, ka studenti ir pārprasti, jo tikai akadēmiskā gada sākumā ievadlekcijas tiešām notiekot attālināti, bet pēc tam studiju process tiek īstenots, ievērojot procentuālo sadalījumu.

Minētais liek Kvalitātes komisijai apšaubīt Akadēmijas sniegto argumentu pamatotību, jo šie argumenti mainās un norāda atšķirīgus iemeslus, kas ir pamatā ekspertu novērojumam. Vienlaikus Kvalitātes komisija secina, ka eksperti vizītes laikā Akadēmijā tikās kopā ar trīs studentu grupām, gan Rīgā, gan Daugavpilī, kuri studē gan bakalaura programmā, gan maģistra programmā. Turklāt studējošie bakalaura programmā pārstāvēja studējošos no 2. līdz 5.kursam, savukārt maģistra programmas studējošie visi bija 2.kursa studenti. Tādējādi šie studējošie kopumā jau ilgstoši studē Akadēmijā un var sniegt novērojumus ne tikai par ievadlekcijām akadēmiskā gada sākumā, bet par studiju darbu visa akadēmiskā gada garumā, līdz ar to Akadēmijas arguments, ka tikai akadēmiskā gada sākumā nodarbības notika pilnīgi attālināti, ir apšaubāms.

Tāpat Kvalitātes komisija norāda, ka atbilstoši likumam “Par Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma atzīšanu par spēku zaudējušu” un Ministru kabineta 2023. gada 19. decembra noteikumiem Nr. 787 “Par Ministru kabineta 2021. gada 28. septembra noteikumu Nr. 662 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” atzīšanu par spēku zaudējušiem” ar Covid-19 epidēmiju saistītie ierobežojumi un specifiskais regulējums, t.sk., uz studiju procesu, ir pilnībā zaudējis spēku no 2024.gada 1.janvāra, bet jau iepriekš arī Covid-19 epidēmijas laikā tiesības īstenot studijas attālināti bija tikai pie konkrētiem nosacījumiem un īslaicīgi (skat. minēto MK noteikumu 117.punktu). Turklāt ar Covid-19 epidēmiju saistītie ierobežojumi ir noteikti no 2020.gada, taču ekspertu aptaujāto studentu vidū ir arī 5.kursa studenti, tādējādi tie, kuri studijas uzsākuši pirms 2020.gada.

Tādējādi Kvalitātes komisija pilnībā piekrīt ekspertu vērtējumam un norāda, ka minētais fakts pats par sevi norāda uz būtisku studiju procesa īstenošanas pārkāpumu un rada nozīmīgus riskus Akadēmijas īstenošanai izglītības ieguves kvalitātei.

⁵⁸ Dokuments “BSA komentāri par studiju virzienu novērtēšanas ekspertu grupas kopīgajā atzinumā konstatētajām faktu kļūdām”

Tāpat Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu argumentiem par nepilnībām prakses dokumentācijā, uzsverot, ka prakse ir attiecīgās profesionālās izglītības programmas praktiskās daļas profesionālo kompetenču apguve izglītības iestādē vai darba vidē⁵⁹, tādējādi, it īpaši, ja prakse sadalīta vairākās atšķirīgas daļās, to mērķos un uzdevumos ir jāatspoguļojas tām konkrētajām profesionālajām kompetencēm, kuras students prakses laikā praktiski apgūst, piem., pētnieciskās prakses, pedagoģiskā vai sociālā darba prakse atšķiras gan mērķu, gan uzdevumu un sasniedzamo rezultātu aspektā, tādējādi visu prakšu mērķis nevar būt vispārīgs un līdzīgs, piem., “[...]demonstrēt studentu prasmes integrēt iegūtas profesionālās zināšanas praksē sociālā gadījuma risināšanā”⁶⁰ vai līdzīgi.

Ministru kabineta noteikumi⁶¹ nosaka prakses organizēšanas kārtību un tās organizēšanai nepieciešamos dokumentus, t.sk., norādot, ka profesionālajās augstākās izglītības programmās ir jābūt prakses dokumentiem, kas noteikti gan valsts profesionālās augstākās izglītības standartā, gan studiju programmas aprakstā, gan attiecīgās augstskolas iekšējos normatīvajos aktos.

Gan atbilstoši Virziena akreditācijas brīdī spēkā esošajam Akadēmijas normatīvajam aktam par prakses organizēšanu⁶², gan vēlāk precizētajā iekšējā normatīvajā aktā⁶³ ir norādīts, ka viens no prakses dokumentiem ir prakses dienasgrāmata, kurā fiksē nostrādāto stundu skaitu un darba dienas.

Prakses dienasgrāmata ļauj prakses vērtētājam, kā arī ekspertiem konkrētajā gadījumā pārliecināties par studenta prakses faktisko norisi. Īpaši būtiski tas ir gadījumā, ko eksperti uzsvēruši kā risku kvalitatīvai prakses norisei un studiju rezultātu sasniegšanai, proti, ja prakses vieta ir studenta darba vieta, tā kā studenta prakses faktiskajai norisei būtu jābūt pielāgotai konkrēto studiju rezultātu sasniegšanai, prakses uzdevumu izpildei un, kas izriet no iegūstamās profesionālās kvalifikācijas un profesijas standartā norādītajām profesionālās kvalifikācijas prasībām. Tādējādi studenta darba tiesiskajām attiecībām ne vienmēr var būt un ir tieši tāda pati specifika (uzdevumi, praksē apgūstamās profesionālās kompetences) kā prakses mērķos, uzdevumos un sasniedzamajos rezultātos norādītais, it īpaši maģistra programmas ietvaros, kur praksē ir jāapgūst vadošā sociālā darbinieka profesionālās kompetences, kas ietver arī vadības, plānošanas kompetenču apguvi padziļināti, atšķirībā no sociālā darbinieka profesionālajām kompetencēm.

Ievērojot, ka eksperti norādījuši, ka viņiem nebija pieejamas studentu prakses dienasgrāmatas, ekspertu secinājumi ir pamatoti, jo prakses atskaites dienasgrāmatas, viens no pamatojošiem dokumentiem, kas ļautu pārliecināties par prakses faktisko norisi, nav bijušas pieejamas analīzei.

[5.3.1.2] bakalaura programma daļēji atbilst sociālā darbinieka profesijas standarta⁶⁴ prasībām, jo trūkst studiju kursu, kuros apgūst praktiskās vadības prasmes, jo šīs prasmes apguvi, citstarp, nepilnīgi iekļauj tikai divi studiju kursi. Tāpat trūkst studiju kursu, kuros studenti var apgūt sociālo līdzdalību, t.sk., politisko līdzdalību un politikas plānošanas prasmes, nav paredzētas iespējas studentiem identificēt iespējamus pakalpojumus sabiedrībā. Lietišķā pētniecība studiju programmā ir pamatota, bet trūkst motivācijas sistēmas un studenti pasīvi iesaistās pētniecībā.

Lai gan bakalaura programmas ietvaros studentiem atbilstoši profesijas standartam ir iespējas apgūt divas svešvalodas, tomēr pieejamās literatūras svešvalodas klāsts liecina par to trūkumu un sarunas ar studentiem liecina, ka piem., angļu valoda netiek izmantota studiju procesā, tādējādi

⁵⁹ Profesionālās izglītības likuma 1.panta otrās daļas 2.³punkts

⁶⁰ Studiju kursa “Prakse III” apraksts

⁶¹ Ministru kabineta 2023. gada 29. augusta noteikumi Nr. 481 “Prakses organizēšanas kārtība profesionālās izglītības programmās” 1.punkts, 6.2.apakšpunkts

⁶² Akadēmijas 23.05.2018. nolikuma “NOLIKUMS PAR PRAKSĒM BALTIJAS STARPTAUTISKAJĀ AKADĒMIJĀ” (Tīmekļvietnē <https://eplatforma.aika.lv> pievienotā datne “BSA_Prakses_nolikums_lv.pdf”) 6.1.apakšpunkts

⁶³ Akadēmijas 13.03.2024. nolikuma “BALTIJAS STARPTAUTISKĀS AKADĒMIJAS STUDIJU VIRZIENA “SOCIĀLĀ LABKLĀJĪBA” PRAKSES ORGANIZĀCIJAS NOLIKUMS” (Tīmekļvietnē <https://eplatforma.aika.lv> 12.07.2024. pievienotā datne “Prakses_organizācijas_nolikums.pdf”) 2.4., 15.punkts

⁶⁴ saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusejās sadarbības apakšpadomes 2020. gada 14. oktobra sēdē, pieejams https://www.visc.gov.lv/sites/visc/files/media_file/ps-145.pdf

nenostiprinot to praktiskajā lietošanā. Eksperti konstatē, ka trūkst starpdisciplinārās sadarbības mehānisma.

Savukārt maģistra studiju programma neatbilst vadošā sociālā darbinieka profesijas standarta⁶⁵ prasībām, jo studiju kursi negarantē visu profesionālo kompetenču apguvi, piem., tā neakcentē spējas radīt jaunu sociālo pakalpojumu apguvi, prasmi pārvaldīt un sadalīt materiālos un finanšu resursus sociālā darba sektorā un kopumā nerada studentiem izpratni par vadošā sociālā darbinieka uzdevumiem.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, jo eksperti Atzinumā detalizēti ir analizējuši un norādījuši trūkumus abu studiju programmu saturā, kas veido daļēju atbilstību vai neatbilstību attiecīgā profesijas standartā norādītajām profesionālās kvalifikācijas prasībām.

Kvalitātes komisija uzsver, ka Akadēmijai ir jānodrošina, ka studējošie pilnībā apgūst visas profesionālās kompetences, kas iekļautas attiecīgās profesijas standartā, jo profesionālā studiju programma ir profesionālo izglītību reglamentējošs dokuments, kas izstrādāts atbilstoši valsts profesionālās izglītības standartam un profesijas standartā ietvertajām profesionālās kvalifikācijas prasībām, kuras nosaka konkrētās profesionālās darbības pienākumus un uzdevumus, to izpildei nepieciešamās vispārējā un profesionālās kompetence un prasības⁶⁶.

Profesionālo bakalaura vai maģistra grādu un profesionālo kvalifikāciju piešķir par šādi izstrādātas un akreditētas studiju programmas apguvi⁶⁷.

Tādējādi Akadēmijai ir jānodrošina, ka tās profesionālo studiju programmu saturs, kurās piešķir konkrēto profesionālo kvalifikāciju, atbilst visām šīs profesijas standartā noteiktajām profesionālās kvalifikācijas prasībām, neatkarīgi no tā, kādā dimensijā šīs profesionālās kompetences pasniedz. Tā piem., ja vadošā sociālā darbinieka profesijas standarts izvirza profesijai tādu pienākumu kā sociālās politikas un labklājības programmu plānošana un īstenošana, kas aptver arī uzdevumu izvērtēt, plānot un piesaistīt finanšu, materiālos un citus resursus atbilstoši sociālās politikas prioritātēm, salāgot to ar citām rīcībpolitikām, vai pienākumu - sociālā darba organizēšana, koordinēšana un vadīšana, kas aptver uzdevumu - stratēģiski plānot, attīstīt un ieviest sociālos pakalpojumus, programmas un projektus sociālo problēmu risināšanai, tad studējošam lietošanas līmenī ir jāapgūst zināšanas resursu plānošanā, finanšu resursu piesaistē un kompetence plānot un piesaistīt šos resursus vai zināšanas pat sadarbības un partnerības veidošanu sociālās labklājības nozarē, kultūras un sociālās dažādības labklājības programmu veidošanu un kopienas saliedētību un jāapgūst spēja stratēģiski plānot un attīstīt sociālā atbalsta sistēmu, saskaņojot ar ilgtspējīgas attīstības prioritātēm, ievērojot dažādu kopienu un sabiedrības vajadzības.⁶⁸ Lai gan Akadēmija ir norādījusi, ka minētās profesionālās kompetences apgūst divos studijuursos - "Sociālo programmu un projektu vadība" un "Sociālā uzņēmējdarbība un menedžments"⁶⁹, tomēr ekspertu vērtējumā šo studiju kursu saturs nenodrošina studējošajiem šo profesionālo kompetenču apguvi tādā līmenī, kas nepieciešamas vadošajam sociālajam darbiniekam.

Kvalitātes komisija konstatē, ka Akadēmija uz Virziena akreditāciju iesniedzot Akreditācijas iesniegumu, ir iesniegusi arī precizētus abu studiju programmu plānu, kas paredz izmaiņas studiju programmas struktūrā, plānojumā, izmaiņas studiju kursu apjomā, kopējos kredītpunktus un arī kontaktstundu apjomā (skat. 5.3.1.1.apakšpunktu), precizētus studiju programmu atbilstības valsts

⁶⁵ saskaņots Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2021. gada 11. augusta sēdē, pieejams https://www.visc.gov.lv/sites/visc/files/media_file/ps-171.pdf

⁶⁶ Profesionālās izglītības likuma 22. pants, 24. panta pirmā daļa, 25. panta pirmā daļa

⁶⁷ Augstskolu likuma 59. panta pirmās daļas 2.punkta "b" apakšpunkts un 3. punkta "b" apakšpunkts

⁶⁸ Vadošā sociālā darbinieka profesijas standarta 3.1., 3.2. punkts, 4.1.1. un 4.2.2.apakšpunkts

⁶⁹ Pašnovērtējuma ziņojumam pievienotā 7.pielikums - datne "7. pielikums. Maģistra programmas atbilstība profesijas standartam.xlsx"

standartam un profesijas standartam salīdzinājumus, precizētus studiju kursu aprakstus (skat., 5.3.1.3.apakšpunktu)⁷⁰. Vienaļikus iesniedzot skaidrojumus par veiktajām izmaiņām studiju programmās⁷¹, Akadēmija, citstarp norāda, ka veikta bakalaura programmas un maģistra programmas studiju kursu optimizācija, kas faktiski skar 25 studiju kursus bakalaura programmā, 6 - maģistra programmā, ieviesti jauni studiju kursi, no tiem 10 bakalaura programmā, 6 - maģistra programmā, mainīti kredītpunktu apjomi studiju kursiem, pārstrādājot atbilstošās zināšanas, prasmes un kompetences, pilnveidoti studiju kursu apraksti, t.sk., pievienoti vērtēšanas kritēriji (skat.5.3.1.3.apakšpunktu), mainīts studiju kursu kartējums un veiktas citas precizējošas izmaiņas.

Ievērojot minēto, Akadēmijas veiktās izmaiņas abās studiju programmās pēc būtības atbilst būtiskajām izmaiņām, kuru atbilstību ir jāvērtē vismaz vienam ekspertam⁷² vai, kuras jāvērtē ekspertu grupai Virziena novērtēšanas ietvaros⁷³, tādējādi neatkarīgu ekspertu vērtējums, kas ir speciālisti gan attiecīgajā nozarē, gan akadēmiķi, par Virzienam atbilstošajām studiju programmām, t.sk., tiem parametriem, kas ir pamatā to īstenošanai, ir obligāts, lai nodrošinātu atbilstību ESG principiem⁷⁴.

Kvalitātes komisija no savas puses var tikai konstatēt, ka ir veiktas formālas izmaiņas studiju plānojumā, studijuursos, bet ņemot vērā:

- konstatētos trūkumus gan iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmā (lēmuma 5.2.1.apakšpunkts), kas liecina, ka nenotiek sistemātiska izmaiņu studiju programmās, t.sk., to saturā, pārvaldība;
- konstatētas neatbilstības normatīvo aktu prasībām studiju procesa īstenošanā (skat., 5.3.1.1.apakšpunktu);
- precizētajos studiju kursu aprakstos ietvertie vērtēšanas kritēriji nav saistīti ar sasniegtajiem studiju rezultātiem (skat., 5.3.1.3.apakšpunktu),

Kvalitātes komisijai nav pārlicības, ka veiktās izmaiņas pēc būtības novērš visus ekspertu izteiktos iebildumus studiju programmu saturā un ka šīs izmaiņas studiju programmu saturā ir savstarpēji saskaņotas, kā arī studiju kursu apjoms un studiju process (attālinātās studijas) nodrošina profesionālo kompetenču pilnvērtīgu apguvi un atbilstīgu novērtēšanu, un attiecīgi kvalitatīvu studiju programmu īstenošanu.

Ievērojot minēto, Kvalitātes komisija atstāj spēkā ekspertu secinājumus un vērtējumus.

[5.3.1.3] Abu studiju programmu studiju kursu apraksti satur tikai vispārīgu sasniedzamo rezultātu aprakstu un vērtēšanas kritēriji nav sasaistīti ar definētajiem sasniedzamajiem rezultātiem, nenodrošinot atbilstību normatīvo aktu prasībām⁷⁵. Bakalaura programmas studiju kursu aprakstos obligātās literatūras saraksts paredz liela apjoma obligāto literatūru, kas bieži ir novecojusi, trūkst avotu svešvalodās, kas satur pēdējo zinātnisko pētījumu rezultātus. Maģistra studiju programmas studiju kursu apraksti nav pieejami angļu valodā, tādējādi informācija par studiju kursiem nav pieejama ārvalstu studentiem, kas veicinātu ārvalstu studējošo apmaiņu.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem un argumentiem, norādot, ka jebkuras studiju programmas aprakstā primāri un secīgi katra studiju kursa aprakstā ir jānorāda izglītības kritērijus studiju rezultātu sasniegšanai un novērtēšanai, pārbaudes formas un kārtību gan studiju programmai

⁷⁰ Tīmekļvietnē <https://eplatforma.aika.lv/> pievienotās datnes: SD bakalauri 16.05.24.7z; Bakalaura programmas atbilstība profesijas standartam.xlsx; Studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai.xlsx; Studiju programmas SD atbilstība valsts izglītības standartam.pdf; Studiju programmas plāns SD bakalauri.xlsx; Maģistra programmas atbilstība profesijas standartam.xlsx; SD maģistri 16.05.24.7z; Studiju kursu kartējums studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai MG.xlsx; Studiju programmas SDmg atbilstība valsts izglītības standartam.docx; Studiju programmas plāns MG_120 KP.xlsx; Studiju programmas plāns MG_90 KP.xlsx

⁷¹ Tīmekļvietnē <https://eplatforma.aika.lv/> pievienotās datnes: Veiktās izmaiņas SDbak.pdf un Veiktās izmaiņas SDmg.pdf

⁷² MK noteikumu Nr.793 2.3.4.apakšpunkts

⁷³ Augstskolu likuma 55.³ panta trešā – sestā daļa, MK noteikumu Nr.793 IV un V nodaļa

⁷⁴ MK noteikumu Nr.793 13. un 14.punkts, ESG tulkojuma 2.4.nodaļa, 20.lp.

⁷⁵ Augstskolu likuma 56.¹panta otrā daļa,

kopumā, gan katram studiju kursam, kuru mērķis savukārt ir studiju programmas kopējo studiju rezultātu sasniegšanu, jānorāda sasniedzamie rezultāti un to vērtēšanas kritērijus⁷⁶. Tā kā katrs studiju kurss paredz noteiktu profesionālo kompetenču apguvi, kuriem atbilstoši definē sasniedzamos rezultātus (proti konkrētas apgūstamās profesionālās kompetences), studējošajam apgūstot šo studiju kursu, kā arī katram studiju kursam ir atbilstošs apjoms kredītpunktos, kas nozīmē konkrētu studiju darba apjomu stundās⁷⁷, tad šo studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji ir jābalsta gan studiju darba apjomā, gan tā rezultātā faktiski apgūtajām profesionālajām kompetencēm, kuras raksturo līmeni, kādā students ir sasniedzis definētos studiju kursa rezultātus un kas nosaka saņemamo studiju kursa vērtējumu.

MK noteikumi Nr.305⁷⁸ arī konkrēti nosaka, ka viens no profesionālās augstākās izglītības un profesionālās kvalifikācijas vērtēšanas pamatprincipiem ir vērtējuma atbilstības princips, kas prasa – pārbaudes darbā iespējas studentam apliecināt analītiskās un radošās spējas, zināšanas, prasmes un iemaņas visiem apguves līmeņiem atbilstošos uzdevumos un situācijās un šajās pārbaudēs iekļaujamais saturs atbilst kursu programmās noteiktajam saturam un sasniedzamajiem studiju rezultātiem, proti, studiju kursa vērtējumam kā galvenais kritērijs ir konkrētu profesionālo kompetenču apguve noteiktā līmenī, kas tad nosaka šī vērtējuma būtību un sasaista vērtējumu ar konkrētu studiju rezultātu sasniegšanu.

Iepazīstoties ar abu studiju programmu atsevišķu studiju kursu precizētajiem aprakstiem un tajos⁷⁹ norādītajiem vērtēšanas kritērijiem, secināms turpmāk minētais.

Studiju kursa “Ielu sociālais darbs” apraksts sadaļā “Prasības kredītpunktu iegūšanai” un “Vērtēšanas kritēriji” apraksta metodes, kas izmantojamās vērtējuma saņemšanai, t.sk., saistītus ar studiju nodarbību apmeklētības rādītājiem, bet nesasaista vērtējumu ar konkrētu apgūto profesionālo kompetenču līmeni. Kvalitātes komisijas norāda, ka studiju nodarbību apmeklētība, patstāvīgā darba apjoms *per se* nedod iespēju uzskatīt, ka students kaut kādā noteiktā līmenī ir apguvis noteiktas profesionālās kompetences, bet gan vērtējams tikai kā papildu iespējamais vērtēšanas elements.

Vērtēšanas kritērijos pie konkrētas atzīmes ietvertais profesionālo kompetenču apraksts ir vispārīgs, tas nav tieši sasaistīts ar sadaļā “Studiju kursa apguves rezultāti” norādītajām apgūstamajām profesionālajām kompetencēm, piem., lai gan pie sasniedzamajiem studiju rezultātiem norādīts, ka studējošais apgūst zināšanas par ielu sociālo darbu, t.sk., zināšanas par devianci un delinkvenci, pie vērtēšanas kritērijiem šādu zināšanu apguves vērtēšana nav noteikta, un piem., atzīmes 9 saņemšanai norādītais vērtēšanas kritērijs ir vispārēju iemaņu apguve, piem., “*Demonstrē teicamas zināšanas un izpratni par iestādi, sociālo darbu, tā koordinēšanu un vadību. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt jaunāko un nepieciešamo informāciju, saistīt to ar sociālā darba vadības jomu. Spēj patstāvīgi iegūt un analizēt informāciju par sociālā darba vadību un ietekmi uz organizācijas efektivitāti.*”, kas ir aktuāla ne tikai konkrētā studiju kursa, bet studiju programmas un pat starpdisciplināru studiju kursu sakarā un nekādi nedemonstrē sasaisti starp definētajiem studiju kursa rezultātiem un to sasniegšanu teicamā līmenī.

Salīdzinot minētā studiju kursa definētos studiju rezultātus un to vērtēšanas kritērijus ar piem., studiju kursa “Penitenciārais sociālais darbs” studiju rezultātiem un to vērtēšanas kritērijiem, secināms, ka arī šajā studiju kursā ir definēti ar studiju kursa saturu saistīti studiju rezultāti, piem., ka studējošie ir ieguvuši “pamatzināšanas penitenciārajā sociālajā darbā, penitenciārajā sistēmā Latvijā, bijušo ieslodzīto resocializācijas procesos”, savukārt piem., atzīmes 9 saņemšanai norādītais

⁷⁶ Augstskolu likuma 55.panta pirmās daļas 2.punkta “d” apakšpunkts, 56.1panta pirmā daļa, otrās daļas 2. un 5.punkts, Profesionālās izglītības likuma 1.panta otrās daļas 8.1, 9.punkts

⁷⁷ Augstskolu likuma 1.panta 8., 11.¹, 15.punkts

⁷⁸ MK noteikumu Nr.305 55.5.apakšpunkts

⁷⁹ Timeklvietnē <https://eplatforma.aika.lv/> 2024.gada 16.maijā iesniegtās datnes “SD bakalauri 16.05.24.7z” un “SD maģistri 16.05.24.7z”

vērtēšanas kritērijs ir identisks iepriekš minētā studiju kursa tādam pašam vērtēšanas kritērijam, proti *“Demonstrē teicamas zināšanas un izpratni par iestādi, sociālo darbu, tā koordinēšanu un vadību. Spēj patstāvīgi iegūt, atlasīt un analizēt jaunāko un nepieciešamo informāciju, saistīt to ar sociālā darba vadības jomu. Spēj patstāvīgi iegūt un analizēt informāciju par sociālā darba vadību un ietekmi uz organizācijas efektivitāti.”*. Tādējādi vērtēšanas kritēriji ne tikai nav sasaistīti ar konkrētiem studiju rezultātiem un to apguves līmeni, bet ir vienādi dažādu studiju kursu ietvaros, saturot vispārīgu profesionālo kompetenču raksturojumu, kas nemainās atkarībā no studiju kursa satura un tam individuāli noteiktajiem studiju rezultātiem.

Līdzīga situācija ar studiju rezultātu vērtēšanas kritērijiem ir arī citos bakalaura programmas studiju kursu aprakstos (piem., “Ievads psihiatrijā”, “Gerontoloģija” u.c.) un arī maģistra programmas studiju kursu aprakstos, piem., studiju kursu “Sociālā labklājība un politika”, “Sociālpedagoģiskā darbība sociālā darba vadībā”, “Izdegšana un stresa vadība sociālajā darbā” u.c., vērtēšanas kritērijs atzīmes 9 saņemšanai ir identisks un nesaistīts ar konkrētu profesionālo kompetenču apguves demonstrējumu, paredzot, ka *“Sasniegtie studiju rezultāti pilnībā atbilst studiju kursa apguves prasībām, iegūta prasme patstāvīgi lietot iegūtās zināšanas”*, kas cita starpā paredz vēl vispārīgāku formulējumu kā bakalaura programmas vērtēšanā, tā kā satur nenoteiktos tiesību jēdzienus kā ‘pilnībā atbilst [...]’ (atzīmes 9 vērtējumā) vai “Pilnīgi izpildītas [...]” vai “nav pietiekami dziļas izpratnes [...]” (atzīmes 8 vērtējumā), kas bez papildu analīzes un piepildīšanas ar konkrētu saturu (kam tad arī būtu jāatspoguļojas studiju vērtēšanas kritēriju aprakstā), nedod jebkādas objektīvus rādītājus viena vai otra vērtējuma piemērošanai un pieļauj subjektīvas interpretācijas iespējamību.

Līdz ar to šādi noteikti studiju kursu vērtēšanas kritēriji ne tikai neatbilst iepriekš norādītajam normatīvajam regulējumam un studiju vērtēšanas pamatprincipiem, bet norāda uz izpratnes trūkumu gan akadēmiskajā darbā, nosakot studiju procesu un nodrošinot studiju kvalitāti, bet arī uz būtiskiem trūkumiem administratīvajā darbā, gan studiju programmu un Virziena vadībā, gan iekšējās kvalitātes nodrošināšanas procedūru nefunkcionēšanu attiecībā uz studiju kursu aprakstu izstrādi atbilstoši normatīvo aktu prasībām, kas rada būtiskus riskus un šaubas par Akadēmijas īstenoto studiju kvalitāti kopumā.

Tāpat Kvalitātes komisija piekrīt arī ekspertu argumentiem par citiem trūkumiem studiju kursu aprakstos, piem., pārāk liels obligātās literatūras apjoms salīdzinot ar studiju kursa apjomu⁸⁰, liela daļa studiju literatūras veido novecojusi literatūra (vecāku par 10 gadiem)⁸¹.

[5.3.1.4] bakalaura programmas diploma pielikumā norādītā informācija par uzņemšanas prasībām nav korekta ar Akreditācijas iesniegumā norādīto un abu studiju programmu diplomā norādītais profesionālās kvalifikācijas līmenis nav korekti norādīts.

Tāpat abu studiju programmu studiju līguma paraugā nekorekti norādīts studiju programmas cikls, kā arī ietverta maldinoša informācija par to, ka studējošais apgūst akreditētu studiju programmu, lai gan akreditācijas termiņš beidzās 2022.gada 31.decembrī, kā arī norādīta tikai vispārīga informācija par studiju finansēšanas kārtību.

Abās studiju programmās studiju turpināšanas iespējas studentiem gadījumā, ja studiju programmas netiek akreditētas vai tām atceļ licencēšanu, paredz noslēgtais sadarbības līgums ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Latvijas Kristīgā akadēmija”⁸², kurš ir terminēts (spēkā uz sešiem gadiem, līdz 2027.gadam), kas ietekmē iespējamās studiju turpināšanas garantijas, par ko ekspertu ieskatos studējošie ir jāinformē, savlaicīgi informējot par līguma pagarinājumu vai jaunām garantijām.

⁸⁰ Piem., studiju kurss “Ekosociālais darbs”, “Atbalsts krīžu situācijās”, “Penitenciārais sociālais darbs”

⁸¹ Piem., studiju kursā “ Sociālā uzņēmējdarbība un vadība”, “ Izdegšana un stresa vadība sociālajā darbā”, “Ievads psihiatrijā”

⁸² Pašlaik nosaukums mainīts uz Eiropas kristīgo akadēmiju

Kvalitātes komisijas secina, ka ekspertu secinājumi par minētajiem trūkumiem ir pamatoti. Vienlaikus Kvalitātes komisija konstatē, ka Akadēmija ir iesniegusi⁸³ precizētus abu studiju programmu diplomus un to pielikumus, novēršot konstatētos trūkumus. Tāpat, izvērtējot Akadēmijas iesniegto sadarbības līgumu⁸⁴ ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību “Latvijas Kristīgā akadēmija”, secināms, ka tas paredz studentiem turpināt studijas atbilstoša līmeņa un jomas studiju programmās un līgums, lai gan terminēts, ir spēkā esošs. Tādējādi ekspertu norādes vairāk jāuztver kā rekomendācija, nekā trūkums.

Kvalitātes komisija arī konstatē, ka Akadēmija ir iesniegusi precizētu studiju līguma paraugu (faktiski parakstītu līguma eksemplāra iesniegšanu nodrošinot arī Kvalitātes komisijas sēdes laikā), no kura secināms, ka Akadēmija ir precizējusi informāciju par iespējamo finansējuma avota maiņu, kā arī līgumā studējošajiem norādījusi informāciju, ka Virziens nav akreditēts un, ka studiju programmas tiek pašlaik īstenotas uz licences pamata, bet par Virziena novērtēšanas veikšanu ir noslēgts līgums ar Centru. Vienlaikus Kvalitātes komisija norāda, ka studentam bez zināšanām par akreditācijas procesa sastāvdaļām un iespējamiem pieņemamajiem lēmumiem, t.sk., iespējamu atteikumu akreditācijai un tā juridiskajām sekām, minētā norāde nesniedz izsmeļošu informāciju, kas ļautu objektīvi pieņemt lēmumu par studiju līguma noslēgšanu, ņemot vērā visus iespējamus riskus studiju procesam un iespējai saņemt valsts atzītu izglītības dokumentu. Kvalitātes komisijas ieskatā labā prakse un darījuma sastāvdaļu pilnvērtīga atruna būtu notikusi, ja papildus norādei, ka studiju process notiek uz licences pamata un ir uzsākts Virziena akreditācijas process, būtu sniegta arī informācija par darījuma atceļošo nosacījumu un tā sekām⁸⁵, proti iespējamām sekām un Akadēmijas rīcību, ja Virziens un tam atbilstošās studiju programmas netiek akreditētas, primāri norādot uz šāda lēmuma reālu iespējamību un tad sniedzot informāciju par iespējam studējošam turpināt studijas citā studiju programmā vai citā augstskolā, ja studiju līguma spēks izbeigtos.

Šāda Akadēmijas rīcība atbilstu labas pārvaldības principam un izslēgtu jebkuru maldību⁸⁶ par studiju līgumu saistošiem blakus nosacījumiem un studiju procesa iespējamo norisi, proti par faktiskajiem apstākļiem, kas saista līdzējus, noslēdzot studiju līgumu (it īpaši pēc 2024.gada 4.marta) sakarā ar Virziena akreditācijas procesu, it īpaši ņemot vērā ekspertu atzinumā ietvertos vērtējumus.

[5.3.1.5] Ņemot vērā šī lēmuma 5.3.1.1.-5.3.1.4.apakšpunktā norādīto, Kvalitātes komisija secina, ka ekspertu secinātie un Kvalitātes komisijas papildus pārbaudītie trūkumi studiju programmas saturā, plānojumā, studiju kursu aprakstos un īstenošanas procesā liecina par tādām nepilnībām, kas atzīstami par būtiskām nepilnībām un neatbilstībām normatīvo aktu prasībām, un šīs būtiskās nepilnības nav iespējams pilnvērtīgi novērst iespējamā minimālajā 2 gadu akreditācijas termiņā, ņemot vērā, ka Akadēmijai jau kopš iepriekšējās akreditācijas bija vairāk kā 6 gadi iepriekš konstatēto trūkumu novēršanai, kā arī studiju programmu atbilstības un kvalitātes nodrošināšanai.

[5.3.2] par vērtējumu MK noteikumu Nr.793 16.2.apakšpunktā noteiktās prasības – *studiju bāzes, zinātnes bāzes (ja attiecināms), informatīvās bāzes (tai skaitā bibliotēkas), materiāli tehniskās bāzes un finansiālās bāzes atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un studiju rezultātu sasniegšanas nodrošināšanai*, novērtējumā, jo eksperti secina⁸⁷, ka bakalaura programma daļēji atbilst minētai prasībai, bet maģistra programma neatbilst prasībai, jo, lai gan studējošo skaits ir stabils, tomēr ir riski potenciālo studējošo uzņemšanai, jo likvidējot studiju iespējas Daugavpils filiālē, ir pamats izdarīt secinājumu, ka samazināsies studējošo skaits, kam ir tieša ietekme uz finansējumu Virzienam, ņemot vērā, ka nav citu būtisku ienākumu, jo nav arī ārēju sadarbības

⁸³ Šeit un turpmāk iesniegti elektroniski, izmantojot tīmekļvietni <https://eplatforma.aika.lv/>

⁸⁴ Akadēmijas un sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Latvijas Kristīgā akadēmija” noslēgtais 2021.gada 14.decembra LĪGUMS par divpusēju praktisko, akadēmisko un pētniecisko sadarbību

⁸⁵ Latvijas Republikas Civillikuma 1551. un 1565.pants

⁸⁶ Latvijas Republikas Civillikuma 1441.pants

⁸⁷ Atzinuma II daļas 2.3.nodaļa, 41.-44., 59.-61.lp.

projektu. Minētais ir it īpaši nozīmīgs maģistra programmas neatbilstībā minētajai prasībai, jo studentu skaits maģistra programmas 90 KP studiju variantā ir niecīgs un tā kā studiju programmas finansējuma pamatā ir studējošo studiju maksa, nav saskatāms pietiekams finanšu segums maģistra studiju programmas ilgtspējai.

Lai gan tehniskie resursi ir atbilstoši bakalaura programmas īstenošanai, tomēr nav speciāli aprīkotas telpas, kas ļautu pilnveidot sociālajam darbiniekam nepieciešamās prasmes.

Tāpat studiju kvalitātes nodrošināšanai ir nepieciešams nodrošināt vairāk Virzienam atbilstošas literatūras iegādi angļu valodā, kā arī palielināt latviešu valodā esošās literatūras un materiālu īpatsvaru, kas tikai nedaudz pārsniedz krievu valodā pieejamo literatūras klāstu.

Eksperti arī secina, ka studiju vide nav pielāgota personām ar redzes vai dzirdes traucējumiem.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam bakalaura un maģistra programmai, norādot, ka Akadēmijas pienākums ir izstrādāt studiju programmu, nodrošināt tās studiju, informatīvos un materiāltehniskos resursus, t.sk., iekārotu laboratorijas, darbnīcas, bibliotēkas un citas struktūras tā, lai studējošajiem dotu iespēju iegūt zināšanas, akadēmisko izglītību un profesionālo prasmi atbilstoši zinātnes attīstības līmenim, vienlaikus ar to nodrošinot, ka ar šo resursu palīdzību tiek attīstīta arī zinātne un mākslinieciskā jaunrade⁸⁸. Tāpat augstskolas finansējuma izlietojumam ir jābūt pārskatāmam un atbilstošam augstskolas stratēģiskajiem mērķiem⁸⁹ un finansējumam ir jābūt pietiekamam un ilgtspējīgam, lai nodrošinātu izglītības iestādes nepārtrauktu darbību, iekļaujošu vidi⁹⁰.

Kvalitātes komisija secina, izvērtējot Akadēmijas sniegto informāciju⁹¹ par studentu skaitu, studiju izmaksām un izdevumiem, ka ekspertu norādītie riski studiju programmu ilgtspējas nodrošināšanai ir pamatoti, turklāt, ņemot vērā, ka izmaksas uz maģistra studentu ir lielākas, bet studentu skaits mazāks (it īpaši, ja likvidē Daugavpils filiāli) nekā bakalaura programmā, tad šie finanšu riski ir uzskatāmi par būtiskiem trūkumiem studiju programmu ilgtspējai.

Tāpat Kvalitātes komisija norāda, ka atbilstoši normatīvajam regulējumam⁹² studiju kursa aprakstā izklāsta studiju rezultātu sasniegšanai nepieciešamo studiju kursa saturu, ietver studiju kursa kalendāru, obligāto literatūru un papildliteratūru, norāda citus informācijas avotus, un šai informācijai par apgūstamo literatūru ir jābūt samērīgai ar apgūstamā studiju kursa saturu un apjomu, kā arī jānodrošina aktuāla obligātā literatūra pamatā tajā valodā, kurā tiek īstenota studiju programma.

[5.3.3] par vērtējumu MK noteikumu Nr.793 16.3.apakšpunktā noteiktās prasības – *akadēmiskā personāla un viesprofesoru, asociēto viesprofesoru, viesdocentu, vieslektoru un viesasistentu kvalifikācijas atbilstība studiju programmas īstenošanas nosacījumiem un normatīvo aktu prasībām*, novērtējumā, jo eksperti secina⁹³, ka bakalaura programma un maģistra programma novērtēta kā daļēji atbilstoša minētajai prasībai, jo, lai gan eksperti secina, ka lielākā daļa mācībspēku ir publikācijas, tomēr vairums no tām ir publicētas Akadēmijas rīkoto konferenču ietvaros vai līdzīgu pasākumu ietvaros. Tāpat tikai daļa no publikācijām ir atbilstoša sociālā darba jomai. Līdzīgi arī akadēmiskā personāla īpatsvars ar iegūto izglītību sociālā darba jomā ir neliels, un vairums ir vienkārši praktizējoši jomas profesionāļi, kas ņemot vērā, ka studijas notiek attālināti ir izaicinājums studējošajiem pilnvērtīgu teorētisko un praktisko zināšanu apguvei.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, norādot, ka Akadēmijai ir jānodrošina studiju resursi, lai kvalitatīvi īstenotu studiju programmas un veiktu

⁸⁸ Augstskolu likuma 5.panta pirmā un otrā daļa

⁸⁹ Augstskolu likuma 80.¹pants

⁹⁰ Izglītības likuma 29.panta 1.punkts, Augstskolu likuma 77.panta pirmā daļa

⁹¹ Pašnovērtējuma ziņojuma 2.3.1., 3.2.2. un 3.3.3.apakšnodaļa

⁹² Augstskolu likuma 56.¹panta otrās daļas 3.punkts

⁹³ Atzinuma II daļas 2.4.nodaļa, 44.-46., 61.-63.lp.

zinātnisko pētniecību vai māksliniecisko jaunradi⁹⁴, t.sk., piesaistot kvalificētus mācībspēkus, kuri ir ievēlēti akadēmiskajos amatos augstskolā un kuru iegūtā izglītība un profesionālā pieredze ir atbilstoša studiju programmu jomai un apgūstamajām profesionālajām kompetencēm. Tāpat Kvalitātes komisija norāda, ka akadēmiskais personāls ir tas kodols, kuram ir jāveic gan studiju programmas attīstība, papildinot saturu ar jaunākajām teorētiskajām atziņām, gan veicot zinātnisko pētniecību un publicējot sava pētījuma rezultātus⁹⁵, kas izriet no akadēmiskā personāla pienākumiem⁹⁶. Turklāt Akadēmijai ir jāmotivē šos pētījumus veikt augstā kvalitātē, lai tos publicētu žurnālos, kas ir indeksēti Web of Science/ SCOPUS datu bāzēs.

[5.3.4] par vērtējumu MK noteikumu Nr.793 16.4.apakšpunktā noteiktās prasības – *studiju programma maģistra vai doktora grāda iegūšanai balstīta attiecīgās zinātnes nozares vai mākslinieciskās jaunrades jomas sasniegumos un atziņās*, novērtējumā, jo eksperti secina⁹⁷, ka maģistra programma neatbilst minētajai prasībai, jo maģistra programma nenodrošina profesionālo pamatkompetenču apguvi studējošajiem, ja vien tiem nav priekšzināšanas un pieredze sociālā darba jomā. Maģistra darbi neatbilst zinātniskās pētniecības un profesionālās prakses standartiem (skat. arī 5.3.1.punktā minēto). Mācīšanas metodes nodrošina tikai minimāla līmeņa profesionālo kompetenču apguvi, kas nepieciešamas vadošā sociālā darbinieka darbībā, tāpat dominē attālinātas studijas un studentu patstāvīgais darbs, kam nav noteiktas sistēmas.

Kvalitātes komisija piekrīt ekspertu secinājumiem, argumentiem un vērtējumam, norādot, ka jau šī lēmuma 5.3.1.apakšpunktā konstatētie trūkumi maģistra programmas saturā, studiju procesa organizēšanā un studiju rezultātu vērtēšanā liecina, ka maģistra programmas ietvaros studējošo profesionālo kompetenču apguve nenodrošina maģistra līmenim atbilstošu pētījumu veikšanas iespējas, kas saistītas ar sociālā darba jomu, it īpaši vadošā sociālā darbiniekam veicamo pienākumu un uzdevumu analīzi. Tādējādi Akadēmija nevar izpildīt vienu no augstskolas uzdevumiem⁹⁸ - rūpēties par jauno zinātnieku sagatavošanu, nodrošinot viņiem iespēju iekļauties pasaules akadēmiskajos procesos.

Ievērojot minēto, Kvalitātes komisija secina, ka minētie trūkumi maģistra programmas saturā, pētniecības metožu neatbilstība un studiju procesa trūkumi liecina par tādām nepilnībām, kas atzīstamas par būtiskām nepilnībām un šīs būtiskās nepilnības nav iespējams pilnvērtīgi novērst iespējamā minimālajā 2 gadu akreditācijas termiņā, ņemot vērā, ka Akadēmijai jau kopš iepriekšējās akreditācijas bija vairāk kā 5 gadi iepriekš konstatēto trūkumu novēršanai, kā arī studiju programmu atbilstības un kvalitātes nodrošināšanai. Kvalitātes komisija uzsver, ka jau konstatētās neatbilstības normatīvo aktu prasībām (šī lēmuma 5.3.1.apakšpunkts) vien veido tik būtiskas neatbilstības studiju procesa kvalitatīvā īstenošanā, kas turklāt attālināto studiju īstenošanas aspektā turpinās jau kopš iepriekšējās Virziena akreditācijas⁹⁹, līdz ar to Kvalitātes komisija neredz iespējas, ka šīs neatbilstības un nepilnības var novērst minimālā akreditācijas termiņa ietvaros, jo tās prasa būtisku studiju procesa īstenošanas un pārvaldības pārskatīšanu, studiju programmu pārstrukturēšanu.

[5.4] Līdz ar to, ņemot vērā 5.3.apakšpunktā norādītās nepilnības Virzienam atbilstošajās studiju programmās un studiju programmu neatbilstību normatīvo aktu prasībām, Kvalitātes komisija secina, ka Virzienam atbilstošās studiju programmas ir uzskatāmas par neatbilstošām MK noteikumu Nr. 793

⁹⁴ Augstskolu likuma 5.panta pirmā un otrā daļa

⁹⁵ Augstskolu likuma 27.panta otrā daļa

⁹⁶ Augstskolu likuma 5.panta pirmā daļa, 60.panta pirmā daļa, 62.panta pirmā daļa

⁹⁷ Atzinuma II daļas 2.2.nodaļa, 53.-59.lp.

⁹⁸ Augstskolu likuma 5.panta piektā daļa

⁹⁹ Atbilstoši 2017.gada 3.maija ekspertu atzinuma VII un VIII nodaļas 9. un 14.punkts, pieejams <https://platforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=1742>

16. punktā noteiktajām prasībām, konstatējot būtiskus trūkumus¹⁰⁰ un katra programma novērtējama ar vērtējumu “neapmierinoši”, kas nozīmē, ka tās nav akreditējamās¹⁰¹.

[5.5] Ievērojot iepriekš minēto, Kvalitātes komisija secina, ka, ņemot vērā, ka:

- divās no Virzienam izvirzītajām prasībām Virziens novērtēts ar vērtējumu “neatbilst”, kas nozīmē, ka ir konstatēti būtiski trūkumi un nepilnības, kas nav novēršamas studiju virziena divu gadu akreditācijas termiņa ietvaros, bet pārējās divas prasības novērtētas ar vērtējumu “daļēji atbilst”, kas nozīmē, ka arī šo divu prasību novērtējumā ir konstatēti trūkumi un nepilnības, tādējādi Virziens nevienā no tam izvirzītajām prasībām nav sasniedzis pilnvērtīgu atbilstību;

- ir konstatēti būtiski trūkumi iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmā un tādējādi nepieciešami praktiski uzlabojumi iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas faktiskās funkcionalitātes nodrošināšanā;

- ir konstatējami trūkumi abu Virzienam atbilstošo studiju programmu satura pilnvērtīgas atbilstības nodrošināšanā gan atbilstoši valsts standartā un citos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, gan atbilstoši šajās studiju programmās piešķiramo profesionālo kvalifikāciju profesionālās kvalifikācijas prasībām. Tāpat konstatējams, ka studiju procesa īstenošana faktiski nenotiek atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, kas rada būtiskus riskus kvalitatīvas izglītības ieguvei un profesionālo kompetenču apguvei, lai izpildītu profesionālās kvalifikācijas prasības;

- minētie trūkumi nav tikuši novērsti un arī nav novēršami minimālajā divu gadu akreditācijas termiņā, jo prasa nopietnus iekšējās pārvaldības un kvalitātes nodrošināšanas procedūru izmaiņas, studiju procesa pārvaldības nodrošināšanu, studiju programmu pārstrukturēšanu;

- jau iepriekšējā akreditācijā, pieņemot lēmumu¹⁰², Studiju akreditācijas komisija piekrita ekspertu atzinumā¹⁰³ konstatētajiem trūkumiem, kas norādīja uz būtiskām nepilnībām studiju virziena pārvaldībā, t.sk., visu ieinteresēto pušu nepilnvērtīgu iesaisti Virziena attīstībā, iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas trūkumiem, it īpaši studiju programmu izmaiņu ieviešanā, studiju kursu apstiprināšanā, studiju procesa neskaidru īstenošanu, kas tieši attiecās uz attālinātajām studijām, uz nepieciešamību rast papildu finansējumu Virziena attīstībai, papildināt bibliotēkas resursus ar sociālā darba jomai atbilstošu literatūru, uz mācībspēku profesionālās kvalifikācijas neatbilstību maģistra programmas kvalitatīvai īstenošanai, zinātniskās pētniecības nepietiekamību, īpaši sociālā darba jomā, uz abu studiju programmu, bet īpaši maģistra programmas studiju kursu fragmentāciju, zinātniskās pētniecības neatbilstību attiecīgajam studiju līmenim, kā arī maģistra programmas satura neatbilstību maģistra programmas līmenim, kas nedod pietiekami padziļinātas zināšanas, t.sk., netiek dotas zināšanas par starptautisko pieredzi sociālā darba jomā. Minētais apliecina, ka Akadēmijai lielākā daļa no 2024.gada Atzinumā konstatētajiem trūkumiem un nepilnībām, kā arī riskiem turpmākajai Virziena un to programmu attīstībai pastāvēja jau iepriekšējā akreditācijā un no iepriekšējā akreditācijā konstatētajām nepilnībām ievērojamu daļu no tām Akadēmija nav novērsusi, jo 2024.gada Atzinumā ekspertu konstatētās nepilnības un trūkumi pamatā attiecas uz tām pašām jomām, lai gan Akadēmijai šo nepilnību novēršanai atvēlētais termiņš 3 reizes (kopš 2017.gada) pārsniedza akreditācijas termiņu. Tādējādi Kvalitātes komisijai nav pamata uzskatīt, ka Akadēmija efektīvi varētu novērst visus trūkumus un nepilnības minimālajā 2 gadu termiņā, jo līdzšinējā Akadēmijas darbība par to neliecina;

- abas Virzienam atbilstošās studiju programmas ir saņēmušas novērtējumu “neapmierinoši”, kas nozīmē, ka ir būtiskas nepilnības to kvalitatīvā īstenošanā,

¹⁰⁰ MK noteikumu Nr. 793. 17.4. apakšpunkts

¹⁰¹ MK noteikumu Nr.793 30.punkts

¹⁰² Studiju akreditācijas komisijas 2017.gada 8.maija lēmums Nr.43-A “Par studiju virziena akreditāciju”

¹⁰³ Ekspertu grupas 2017.gada 3.maija atzinuma I nodaļas 1.4., II nodaļas 2.1.-2.4.punkts, III nodaļas 3.1.-3.2., 3.4., 3.6.punkts, V nodaļas 5.1.-5.2., 5.6.punkts, VII nodaļas 7.- 9., 12.-15.punkts, VIII nodaļas 3.-4., 8.-9., 12.-16.punkts, pieejams <https://eplatforma.aika.lv/index.php?r=site%2Fprogram%2Fview&id=1742>

Virziens un tam atbilstošās studiju programmas kopumā neatbilst MK noteikumu Nr. 793 15. un 16. punkta prasībām, Centra 2019. gada 23. septembrī apstiprinātajai metodikai “Studiju virzienu novērtēšanas un akreditācijas metodika”, un ir konstatēti būtiski trūkumi kvalitatīvai Virziena un tam atbilstošo studiju programmu īstenošanā, tādējādi Virziens nav akreditējams atbilstoši MK noteikumu Nr. 793 29.4. apakšpunktam.

Izvērtējot samērīguma principa apsvērumus¹⁰⁴, proti, labumu, ko sabiedrība iegūs ar liegumu akreditēt Virzienu un tam atbilstošās studiju programmas, secināms, ka:

- studējošo intereses ir turpināt studijas kvalitatīvās un atbilstoši novērtētās studiju programmās, kuras var nodrošināt kvalitatīvas izglītības iegūšanu¹⁰⁵, kas ir viens no studējošo akadēmiskās brīvības pamatprincipiem¹⁰⁶,

- sabiedrības interesēs ir tādu augstskolu darbība, kas spēj nodrošināt šo kvalitatīvo izglītību, t.sk., kurās izglītības process, saturs, vide un pārvaldība nodrošina iekļaujošu izglītību un iespēju sasniegt augstvērtīgus rezultātus atbilstoši sabiedrības izvirzītajiem un valsts noteiktajiem mērķiem¹⁰⁷, t.sk., nodrošinot iespēju iegūt attiecīgajai izglītības pakāpei, ciklam un veidam atbilstošas zināšanas un prasmes humanitāro, sociālo, dabas un tehnisko zinību jomā, t.sk., iespēju iegūt zināšanas, akadēmisko izglītību un profesionālo prasmi atbilstoši zinātnes attīstības līmenim un Latvijas kultūras tradīcijām, iegūt zināšanas, prasmes un attieksmju pieredzi, lai piedalītos sabiedrības un valsts dzīvē, tādējādi apgūstot arī profesionālās kompetences konkrētās profesijas pienākumu un uzdevumu veikšanai¹⁰⁸. Lai šo mērķi sasniegtu sabiedrībai ar valsts noteiktu izglītības kvalitātes novērtēšanas procedūru starpniecību, ir tiesības ierobežot tādu augstskolu darbību izglītības ieguvē, kuras nepilda tām noteikto uzdevumu īstenot kvalitatīvas studijas, t.sk., nodrošinot pilnvērtīgas iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu un iespējas studentiem iekļauties pasaules akadēmiskajos procesos¹⁰⁹,

- valsts ir noteikusi kārtību¹¹⁰, kādā tiek izvērtēta augstskolas studiju virzienu un tam atbilstošo studiju programmu novērtēšana un akreditācija, t.sk., ievērojot ESG, un šo novērtēšanu veic neatkarīga ekspertu grupa, bet lēmumu pieņem kompetentu speciālistu koleģiāla institūcija – Kvalitātes komisija, un nav citu tiesisku līdzekļu, kā sabiedrība var pārliecināties un aizstāvēt tiesības uz kvalitatīvas izglītības ieguves nodrošināšanu,

lēmums par atteikumu akreditēt Virzienu un tam atbilstošās studiju programmas ir nepieciešams, piemērots, vajadzīgs un atbilstošs konkrēto mērķu sasniegšanai.

[6] Ņemot vērā minēto, ievērojot Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 1. punktu, 67.pantu, 185.panta ceturtais daļas 10.punktu, Augstskolu likuma 55.³ panta ceturto un septīto daļu, MK noteikumu Nr. 793 2.1., 29.4. apakšpunktu un 30. punktu, Kvalitātes komisija

nolemj:

atteikt akreditēt sabiedrības ar ierobežotu atbildību “BALTIJAS STARPTAUTISKĀ AKADĒMIJA” īstenoto **studiju virzienu “Sociālā labklājība”** un tam atbilstošās studiju programmas (šī lēmuma 1.punkts)

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmajai daļai un otrajai daļai stājas spēkā termiņā, kas noteikts Paziņošanas likumā, atkarībā no lēmuma paziņošanas veida.

¹⁰⁴ Administratīvā procesa likuma 13.pants un 66.panta pirmā daļa

¹⁰⁵ Izglītības likuma 3.panta pirmā daļa

¹⁰⁶ Augstskolu likuma 6.panta otrā daļa

¹⁰⁷ Izglītības likuma 1.panta 7.¹punkts

¹⁰⁸ Izglītības likuma 2.pants, Augstskolu likuma 5.panta otrā daļa

¹⁰⁹ Augstskolu likuma 5.pants

¹¹⁰ Augstskolu likuma 55.³ pants, MK noteikumi Nr.793

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 79. panta pirmo daļu, Akadēmiju likuma 55.³ panta astoto daļu un MK noteikumu Nr. 793 3. punktu lēmumu var apstrīdēt Apelācijas komisijā viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot iesniegumu Centrā.

Kvalitātes komisijas priekšsēdētāja

(parakstīts elektroniski) T.Volkova